

Zapisnik

**šestega rednega zasedanja
Mestnega ljudskega odbora
Glavnega mesta Ljubljane**

Zapisnik

šestega rednega zasedanja Mestnega ljudskega odbora Glavnega mesta Ljubljane,

ki je bilo v četrtek, 14. julija 1949 od 9. do 14. ure v sejni dvorani
Mestnega ljudskega odbora, Mestni trg 1.

Tov. predsednik *Maležič Matija* otvori šesto redno zasedanje Mestnega ljudskega odbora Glavnega mesta Ljubljane. Pojasni, da izvoli po novem zakonu o ljudskih odborih ljudski odbor iz svoje srede predsednika zasedanja, katerega funkcija traja do naslednjega zasedanja. Predsednik zasedanja je skupno z Izvršilnim odborom soodgovoren za sprovedbo sklepov celotnega ljudskega odbora. Poleg predsednika je treba v smislu zakona izvoliti tudi namestnika predsednika in zapisnikarja. Predlagam pa, da poleg teh izvolimo še 2 člana predsedstva, za kar naj stavijo ljudski odborniki predloge.

Na predlog tov. *Ponikvarja Ivana* Mestni ljudski odbor soglasno izvoli v

predsedstvo zasedanja

kot predsednika: *Zupet Avgusta*,
kot namestnika predsednika: *Kavčič Jožeta*,
kot zapisnikarja: *Urbančič Marjana*,
za člane: *Zajc Franca* in *Boh Jožeta*.

Predsedstvo zasedanja prevzame vodstvo zasedanja in predlaga, da se ugotovi sklepčnost ljudskega odbora.

Namestnik predsednika zasedanja tov. *Kavčič Jože* ugotovi, da šteje Mestni ljudski odbor 118 ljudskih odbornikov, da so bili vsi odborniki pravilno vabljeni, kar je izkazano iz povratnic.

Navzočih je 76 ljudskih odbornikov, odsotnih pa 42 ljudskih odbornikov. Sklepčnost je torej podana.

Svoj izostanek so upravičili: dr. *Božena Ravnihar*, *Kušlan Marička*, *Fran Onič*, *Bravničar Dušan*, *Bole Dušan*, *Pogačar Niko*, *Kumar Andrej*, *Puc Danilo*, *Vrhovnik Stane*, *Tiran Jože*, dr. *Tavčar Igor*, *Dernovšek Viktor*, *Zupančič Anton*, *Kovačič Leo*, *Majcen Stane* in *Ribičič Mitja*.

Od teh so službeno zadržani: dr. *Božena Ravnihar*, *Fran Onič*, *Bravničar Dušan*, *Tiran Jože*, dr. *Tavčar Igor*, *Dernovšek Viktor*, *Zupančič Anton*, *Bole Dušan*, *Kumar Andrej*, *Puc Danilo*, *Pogačar Niko* in *Ribičič Mitja*.

Bolni so: *Kušlan Marička*, *Kovačič Leo*, *Vrhovnik Stane*, *Ribičič Mitja*.

Na bolniškem dopustu so: Vrtačnik Milan, Kodrič Tone, Vidmar Miroslav, Rakar Iva, Stepišnik Vida.

Premeščena sta izven Ljubljane ljudska odbornika inž. Prezelj Marjan in Vukšinič Dragan, katera sta izgubila mandat, ker sta se za stalno izselila iz mesta Ljubljane.

Iz povratnic izhaja, da se nahaja na dopustu izven Ljubljane inž. Letonja Emilija, Luštek Miro, Žagar Fani, Ožbolt Tone, Strlič Emil, Zevnig Marjan, Stepišnik Drago, Dobrajc Leopold, Nebec Franc, Albreht Franc, Pangeršič Franc.

Predlagam, da se navedenim ljudskim odbornikom izglasuje upravičena odsotnost, ker so pri vseh podani upravičljivi razlogi.

Soglasno sprejeto.

Niso se pa upravičili naslednji ljudski odborniki: Ferfila Bogo, Gabrovšek Jože, Nedog Janez, Škrlavaj Milan, Žužek Anton, inž. Mušič Marjan in Možina Nace.

Predlagam, da se na prihodnjem sestanku sklepa o tem, ali se bodo smatrali za upravičeno ali neupravičeno odsotne glede na njihova naknadna opravičila.

Soglasno sprejeto.

Zadnjega rednega zasedanja, ki je bilo 10. marca t. l., se niso udeležili in niso poslali opravičila Možina Nace in Žužek Anton.

Predsednik zasedanja predlaga, da se navedenim ljudskim odbornikom izglasuje neopravičena odsotnost.

Soglasno sprejeto.

Predsednik zasedanja pozove nato *mandatno komisijo*, da poda svoje poročilo.

Član mandatne komisije tov. *Prešeren Mirko* predlaga naslednje poročilo:

1. V juniju mesecu je umrl ljudski odbornik Eržen Janez.

Mandatna komisija *predlaga*, da se verificira mandat njegovega namestnika Herzog Jožeta, upokojenca iz Vodovodne ceste št. 46.

2. Po službeni potrebi sta bila premeščena v Beograd ljudska odbornika inž. *Prezelj Marjan* in *Vukšinič Dragan*. S tem sta v smislu čl. 77 splošnega zakona o ljudskih odborih izgubila mandat, ker sta se za stalno izselila iz področja mesta Ljubljane.

Namestnik inž. *Prezelj Marjana* je *Smoljanovič Stipe*, ki pa se je tudi za stalno izselil iz Ljubljane, zato ostane mesto izpraznjeno in je v tem primeru treba razpisati nove volitve.

Namestnik *Vukšiniča Dragana* pa je *Polajnar Ciril*, uslužbenec Zvezne uprave za pospeševanje proizvodnje, stanujoč v Zg. Kašlju 52, za katerega predlaga mandatna komisija, da se verificira njegov mandat.

3. Z dopisom z dne 28. 3. 1949 je zaprosil za razrešitev dolžnosti ljudskega odbornika ljudski odbornik dr. *Tavčar Igor*. Kot vzrok navaja preobremenjenost v svoji strokovni zdravniški zaposlitvi.

Mandatna komisija predlaga, da se verificira mandat njegove namestnice *Novak Milke*, bolničarke iz infekcijske bolnice.

4. Z dopisom z dne 26. 3. 1949 je zaprosil za razrešitev ljudski odbornik *Marjan Zevnig*. Kot vzrok razrešitve navaja, da je stalno odsoten iz Ljubljane, ker je zaposlen kot direktor Tovarne usnja v Šmartnem pri Litiji, čeprav ima še stanovanje v Ljubljani. Vsled tega je izgubil stik s svojimi volivci in ne more slediti delu ljudskega odbora.

Ker je bil ljudski odbornik *Zevnig Marjan* verificiran kot namestnik ljudskega odbornika *Čubriča Rudolfa*, ostane v tem primeru mesto izpraznjeno in bo potrebno v tej volivni enoti razpisati nove volitve.

5. Z dopisom z dne 27. 3. 1949 je zaprosil za razrešitev ljudski odbornik *Žužek Anton*, kmetovalec iz Vižmarjev. Kot vzrok razrešitve navaja, da je preobremenjen pri obdelavi zemlje, ker je sam z ženo in ima 4 nedorasle otroke. Poleg tega je tudi obremenjen s tremi različnimi funkcijami na terenu.

Predlagam, da se ga ne razreši, ampak preda disciplinski komisiji, ker se dvakrat zaporedoma ni udeležil zasedanja ter se ni opravičil in je torej zanemarjal dolžnosti ljudskega odbornika.

Predsednik zasedanja da poročilo mandatne komisije na glasovanje.

Soglasno sprejeto.

Predsednik zasedanja pozove navzoče tov. namestnike, da položijo prisego.

Verificirana namestnika tov. *Hercog Jože* in *Novak Milka* ter *Vanič Ivan*, ki še tudi ni položil prisega, prisežejo nato pred predsednikom zasedanja ter podpišejo prisego.

Predsednik zasedanja predlaga, da se prečita zapisnik V. rednega zasedanja Mestnega ljudskega odbora samo v izvlečku, t. j. sklepi, ki so bili sprejeti in da predlog na glasovanje.

Soglasno sprejeto.

Nato prečita namestnik predsednika zasedanja tov. *Kavčič Jože* izvleček zapisnika.

Ugotovi se, da je Izvršilni odbor izvršil vse sklepe Mestnega ljudskega odbora. Z ozirom na 5. sklep, na podlagi katerega se je odklonil predlog okrajnega sodišča za izvolitev novih sodnikov, je sodišče stavilo Komisiji za imenovanje nov predlog in se bo volitev stavila na dnevni red današnjega zasedanja.

Predsednik zasedanja predlaga, da se sprejme zapisnik V. rednega zasedanja in da predlog na glasovanje.

Soglasno sprejeto.

Predsednik zasedanja obrazloži ljudskemu odboru, da je treba v smislu novega zakona o ljudskih odborih izvoliti komisijo za prošnje in pritožbe in disciplinsko komisijo, ki bo izrekala disciplinske ukrepe za kršitev uradnih dolžnosti odbornikov ljudskega odbora in članov Izvršilnega odbora ter pozove ljudske odbornike, da stavijo tozadnevne predloge.

Na predlog tov. *Milavec Zore* in dodatni predlog tov. *Sitar Franca* se soglasno izvolijo v

komisijo za prošnje in pritožbe

Miklavčič Zvone,
Jurančič Janko,
Gabrovšek Jože,
Majer Boris,
Zajc Franc,
Ponikvar Ivan in
Boh Jože.

Na predlog tov. *Matoha Ivana* se soglasno izvolijo v

disciplinsko komisijo

Maček Polde,
Vrhovnik Stane in
Boruta Ančka.

dnevni red:

1. Gospodarski problemi prvega polletja 1949.
2. Volitev sodnikov okrajnega sodišča (po sklepih zadnjega zasedanja).
3. Sprejem odločb:
 - a) o ustanovitvi trgovskega podjetja s predmeti lokalne proizvodnje po planu II — »Izbira«;
 - b) o ukinitvi podjetja »Rižarna«;
 - c) spremembi firm raznih podjetij.

Dnevni red soglasno sprejet.

Ad 1. Gospodarski problemi prvega polletja 1949

Predsednik zasedanja da besedo podpredsedniku Izvršilnega odbora tov. *Sitarju Francu*, ki poda naslednji referat:

Tovariši in tovarišice ljudski odborniki!

Danes, ko polaga Izvršilni odbor obračun svojega dela od zadnjega zasedanja, je potrebno, da podrobneje analiziramo gospodarsko politiko ljudskega odbora.

Že drugo plenarno zasedanje Komunistične Partije nam je nakazalo glavne linije naše gospodarske delavnosti. Ugotovitve drugega plenuma, da so partijski, kakor tudi odgovorni državni organi polagali premalo pažnje socialističnemu razvoju naše vasi, je bilo opozorilo tudi našemu Izvršilnemu odboru, da s pospešenim tempom pristopi k rekonstrukciji naših obrobni kmetijskih predelov in na ta način pripomore, da tudi na področju kmetijstva dosežemo vidnejše uspehe in zagotovimo delovnemu človeku čim več življenjskih potrebščin.

Danes ko registriramo in sumiramo rezultate dela na tem področju, šele lahko ocenimo, kakšno ogromno delo je bilo to, ki je moralo v temeljih spremeniti vse, kar se je v sto in sto letih ukoreninilo pri naših kmetih, ki so imeli želje, obdržati za sebe čim več in samo za sebe ustvarjati dobiček, brez ozira na to, kaj doprinašajo splošnemu, dvigu življenjske ravni in izboljšanju življenjskih pogojev.

Ta globoki individualizem je pognal korenine, katere se niso mogle odstraniti z navadno operacijo »uporabljanja ostrejših ekonomskih ukrepov«, temveč z močnim političnim delom na ta način, da so napredni kmetje pričeli stopati v obdelovalne zadruge, kar je imelo za posledico, da so pritegnili za seboj tudi vse one, ki so do tega trenutka kaj malo razmišljali o združnem pokretu.

Ljubljana se je tudi to pot pokazala, da je obdržala svojo tradicijo iz časa narodno osvobodilne borbe, ko se je v srcu okupatorja vztrajno borila za dokončno zmago. Dokazala je, da je tudi danes pri graditvi socializma v prvih vrstah in na ta način kaže pot ostalim predelom naše ožje domovine.

Ni slučaj, da se je združni pokret najprej porajal tam, kjer so bili v času narodno osvobodilne borbe najaktivnejši tereni, kajti trdota in odločnost, boriti se proti zatiralcem, je bila obenem tudi rešenost postaviti si nov lepši socialistični dom. Primeri: Črna vas, Šmartno, Zadobrava, Slape, kakor pravijo združniki »Partizanske Slape«, so dokaz, da je imel združni pokret pri nas vse pogoje, da se že poprej razvije, vendar je bilo potrebno dati zato več konkretne pomoči in napotil.

Zaradi premajhne popularizacije kmetijskega združništva so dolgo časa uspevali v svoji propagandi posamezni vaški mogotci, ki so si znali pridobiti zaupanje pri srednjem kmetu, posebno še, ker so s svojim oportunistom pri obvezni oddaji, odkupu in planu setve skušali izigrati predpise, zasledujoč pri tem samo osebne koristi in

povzročiti škodo skupnosti, posebno pa samemu kmetijskemu prebivalstvu. Odtegujoč svoje proizvode obvezne oddaje so iste prodajali po pretirano visokih cenah in na ta način polnili svoje žepe na račun delovnega človeka. Povsem naravno, da Izvršilni odbor ni mogel dopustiti takega izkoriščanja in bogatitve na račun tistega dela ljudstva, katerega je potrebno prvenstveno zaščititi. 14 večjih primerov je bilo potrebno predati javnemu tožilstvu in je sodišče že v nekaterih primerih izreklo pravično kazen.

Po drugi strani pa je bilo potrebno pretirane dohodke regulirati s pravilno davčno politiko. Pri odmeri davkov so se sicer napravile nekatere napake in se je vsled nedovoljnega poznavanja situacije na terenu davčna odmera preveč posplošila po količniku progresivne odmere, ni se pa dovolj obravnavalo individualne primere, za katere ni bila nobena skrivnost, da izkoristijo vsako minimalno možnost, kjer se le da okoristiti na račun sočloveka. Naravno, da je to zavajanje s strani kulakov imelo naztežje posledice za kmete same in da je nujno moralo priti do diferenciacije med našimi kmeti, ki so pričeli sami razkrinkavati škodljiva dejanja teh kmečkih mogotcev.

Zadružna misel je prodirala z dneva v dan vse močneje v naše kmečke predele in pričela združevati vse tisto, kar ima poštene namene pomagati pri graditvi socializma na naši vasi. V pičlih dveh mesecih je bilo ustanovljenih na področju našega mesta 16 kmetijsko-obdelovalnih zadrug in to: v Šmartnem, Slapah, Črni vasi, Zadobravi, Viču, Zalogu, Mostah, Dravljah, Tomačevem, Savljah, Vižmarjih, Štepanji vasi, Zg. Kašlju, Rudniku, Št. Vidu in na Ježici.

Vse te zadruge združujejo 526 kmetijskih gospodarstev s 1584 zadružniki. Izven zadruge je na teh področjih ostal razmeroma majhen odstotek kmetov, ki se pa z dneva v dan manjša, ker se za vstop v zadruge še vedno prijavljajo.

Teh 16 zadrug poseduje skupaj 5260 ha zemlje, od tega 3907 ha obdelovalne površine. Poleg tega posedujejo naše zadruge dovolj mehaničnih pripomočkov, ki so prvi pogoj k uspešni obdelavi zemlje. Različnih strojev, ne računajoč plugov in bran, posedujejo nad 1800.

Prav gotovo so rezultati dela zadnjih dveh mesecev tako vidni, da si je marsikdo zastavil vprašanje, kako je bilo mogoče v Ljubljani v tako kratkem času napraviti tak zgodovinski preobrat.

Vsa gori omenjena dejstva, kakor tudi to, da se napredni kmetje zavedajo prednosti kolektivne obdelave zemlje, kakor tudi sistematičnega izkoriščanja mehaničnih pripomočkov, nam jamčijo, da bomo lahko v izvajanju kmetijske politike na vasi prilagajali plan kmetijske proizvodnje v tisto smer, ki je za preskrbo prebivalstva najvažnejša. Dati našemu trgu čim več, čim cenejših in čim boljših kmetijskih proizvodov, po drugi strani pa dati našemu kmetu zadružniku pomoč in možnost, da bo za svoje pošteno delo prejel tudi pošteno plačilo.

Rezultati dela kmetijskih obdelovalnih zadrug zaenkrat še niso veliki, vendar pa so vidni.

Od planiranih količin 5000 litrov mleka v mesecu juniju za področje mesta, dosegamo danes 5600 litrov mleka. Od zgodnje zele njave je samo KOZ Šmartno postavila na ljubljanski trg do sedaj 6000 kg zgodnjega krompirja in to v času, ko nismo mogli dobiti krompirja od drugod. Vsi ti, čeprav majhni uspehi, nam vendarle dokazujejo, da bomo s politiko kmetijskega zadružništva delno pripomogli k boljši preskrbi prebivalstva. Poleg tega je imelo kmetijsko zadružništvo še drugo pozitivno plat, kajti s kolektivnim obdelovanjem zemlje se je dalo sprostiti precej delovne sile, ki se je vključila v delo v naših republiških in zveznih podjetjih.

Napačno bi bilo misliti, da smo z vključevanjem kmetov v zadruge napravili vse za rekonstrukcijo vasi. To je šele uvod, pravo delo se prav za prav šele pričinja. Zadruga postavlja pred nas vse polno nerešenih vprašanj. Globoki individualizem, ki se je dedoval skozi sto in sto generacij, se je tako ukoreninil, da danes še velik odstotek zadrušnikov gleda s starimi očmi: to je moja njiva, potrebno jo je bolje pognojiti, najprej bomo posejali svojo njivo, ali pa: moji kravi daj več, saj vidiš, da je shujšala itd. Popolnoma razumljivo, da se tako gledanje ne da spremeniti preko noči. Šele naši uspehi bodo kmetom zadrušnikom obrnili pogled na drugo stran: to je naša zadruga, to je naša njiva in to so naši uspehi.

Tovariši in tovarišice ljudski odborniki! Mislim, da je naloga, katero smo si zadali, tako velika, da je potrebno sodelovanje celotnega ljudskega odbora.

Prehod iz individualnega gospodarstva na kolektivno gospodarstvo zahteva velike spremembe. Uvajanje norm v kmetijstvu, organizacija dela po brigadnem sistemu, izdelava setvenega plana in izdelava gospodarskih planov, so glavne naloge, ki bodo pripomogle, da se bo zadrušništvo razvijalo v pravilni smeri. Vse to delo pa ni zgolj strokovno, temveč je v glavnem aktivistično delo, katero mora sloveti na prepričevanju in v katerega je treba vključiti čim širši krog aktivistov. Prepričan sem, da bomo s pravilnim delom lahko v doglednem času dosegli pomembne uspehe in da bomo na zaključku tretjega leta prve petletke z zadovoljstvom registrirali, da smo tudi na tem področju napravili velik korak naprej na poti k socializaciji naše vasi.

Prav gotovo, da je naša kmetijska politika poleg skrbi za dvig našega kmetijskega zadrušništva slonela tudi na jačanju državnega sektorja v kmetijstvu. Potrebe prebivalstva so se z dneva v dan večale, ker se je večalo število prebivalstva. Po drugi strani pa je vsled vključevanja v produkcijo čim širšega kroga ljudi, rastla tudi kupna moč našega uslužbenstva. Zaradi vsklajevanja kupnih in blagovnih fondov je bilo potrebno misliti na povečanje blagovnih fondov tudi v naši kmetijski, posebno rastlinski proizvodnji. V ta namen se je pričelo s širokopotezno akcijo ustanavljanja industrijskih ekonomij, katere pa zaradi nerazumevanja pri nekaterih upravnikih in direktorjih podjetij niso dosegle zaželenega uspeha.

Neredki primeri so bili, da so posamezne ekonomije izgubile iz vida svojo prvenstveno nalogo: komu naj služijo. Na ekonomijah še nismo bili v stanju prelomiti v celoti s tisto prakso, ki je nekaj časa prevladovala pri upravnikih posameznih ekonomij, napraviti iz ekonomije ugledna kmečka posestva ter pri tem izgubiti izpred oči, da je potrebno dejavnost ekonomij prilagoditi strukturi izkoriščanja zemlje.

Imamo celo take ekonomije, ki so zapadle v to, da so se orientirale na pridelovanje žitaric, zanemarile pa pridelovanje zelenjave in krmilnih rastlin za vzrejo prašičev, kar bi znatno pripomoglo k izboljšanju preskrbe uslužbenstva. Karakterističen primer je ekonomija Kemične tovarne, ki je posejala eno njivo sončnic, drugo pa prepustila, da jo je prerastel plevel.

V samem gospodarjenju s površinami, ki so bile oddane v upravo posameznim podjetjem, so se delale velike napake in malomarnosti, tako da si moramo zastaviti vprašanje ali je to nerodnost in slučaj, ali pa se to godi namerno, kajti za gojenje povrtnin v pravilnem časovnem razdobju, kakor to odgovarja potrebam potrošnikov, menz in tržišč, ni potrebno kakšno posebno strokovno znanje. Za to zadoščajo izkušnje in poznavanje potreb potrošnikov. Pri vprašanju asor-

timenta vidimo, da so se ekonomije zadovoljile samo z eno vrsto povrtnin in le malokatera se je orientirala na to, da bi zadovoljila vse potrebe in da bi nudila svojim potrošnikom večjo izbiro. To kaže na malomaren in birokratski odnos do samih delovnih kolektivov, za katere so te ekonomije namenjene.

Naloga vodstva podjetij je, da se v bodoče take napake na podlagi dosedanjih izkušenj ne bodo več delale. Pred vsako setvijo sezonskih artiklov je treba izvesti potrebne priprave in upoštevati sezonski moment, da se tako pravočasno zagotovi v zadostni in pestri izberi dotok teh pridelkov na trg.

V zvezi s tem je potrebno izpregovoriti par načelnih besed o vlogi ekonomij v našem gospodarstvu. O tem se je razpravljalo obširno na različnih zasedanjih, posebno obširno se je razpravljalo na Kongresu sindikatov. Za boljše upravljanje ekonomij mora biti zainteresiran ves delovni kolektiv, o čemer pa se trenutno vodi premalo računa. V večini primerov se gleda na ekonomije zelo ozko in je odnos do njih v veliki meri eden izmed izrazov našega suhega prakticizma v izvrševanju vprašanj, ki se postavljajo pred naše partijske organizacije in celotno našo ljudsko oblast. Ekonomije so na vsak način eden izmed osnovnih virov za izboljšanje preskrbe prebivalstva. Ekonomije državnih podjetij in ustanov so namenjene dopolnilni preskrbi delavstva in nameščenstva teh ustanov, kar ima za posledico, da bo imelo delovno ljudstvo večjo perspektivo glede zboljšanja položaja preskrbe same. Za nas je to nadvse važno prav zaradi tega, ker od pravilne preskrbe zavisi tudi delovni elan delovnih kolektivov. V tem je ena najvažnejših vlog, ki jih morajo ekonomije izvršiti pri izpolnjevanju plana. Važna pa je tudi politična funkcija, ki jo imajo ekonomije pri izgradnji socializma in ki obstoji v ofenzivni borbi proti špekulantskim elementom na vasi, da na ta način ustvarijo ekonomije objektivne pogoje za hitrejši tempo in pravilen razvoj zadružništva na naši vasi. Prav v tem lahko ekonomije vršijo najvažnejšo vlogo, da se vskladijo kupni fondi, s katerimi razpolagajo delavci in nameščenci, z blagovnimi fondi. Vodstva podjetij ne posvečajo zadosti pozornosti ekonomiji in podcenjujejo vlogo, ki jo mora izvesti ekonomija v vsklajevanju kupne moči z blagom, ki ga dajemo na razpolago delavcem. Direktorji podjetij in v mnogih primerih tudi delavci sami gledajo napačno na dviganje življenjskega standarda. Smatrajo, da se z enostavnim dviganjem v obliki nepravilne kategorizacije delavstva ali v obliki nepravilnega in nepravilnega dajanja nagrad ali nizkih norm, dvigne in poveča tudi standard delavcev in nameščenecv. Tisti direktor, ki dviga plače in istočasno ne skrbi za blagovno kritje, škoduje življenjskemu standardu, ker ustvarja viške denarja v rokah delavcev in nameščenecv, ki se, ako ni kritja v blagu, nujno stekajo v roke vaških špekulantov. Ti špekulanti dvigajo cene pridelkom in čakajo ugodne prilike, da svoje pridelke lahko še draže prodajo. Na ta način vaški špekulanti lahko kupujejo še v večji meri industrijske izdelke na svobodnem trgu ter izdelke, ki naj bi delavcem zagotovili dopolnilno preskrbo k redni preskrbi. Tisti direktor, ki skrbi in se dejansko trudi, da ekonomija njegovega podjetja ali njegove direkcije dobro posluje, ki gleda na to, da pridelka ekonomija v vsakem času zadostno količino zelenjave, ki skrbi, da se delavstvo in menze oskrbujejo z jajci in mastjo itd., z artikli, ki bi jih drugače iskali pri kmetih, tak direktor dviga v dvakratnem pogledu življenjski standard. Na ta način zagotavlja, da so ti osnovni življenjski artikli v večji meri na razpolago delavstvu, s čimer se izboljšuje prehrana, na drugi strani pa preprečuje s tem, da se odvišna denarna sredstva ne stekajo v roke špekulantov, ampak v državno blagajno. S tem zasigura realno vred-

nost mezde v planirano predvideni višini. Borba, da bodo ekonomije pravilno izvrševale svoje naloge, to je, da bodo prispevale v boju proti špekulaciji, pri dviganju življenjskega standarda, v borbi za socialistično rekonstrukcijo vasi, ki je nemogoča, ako vaški špekulanti na svobodnem trgu prodajajo svoje pridelke in s tem izboljšujejo svoj življenjski standard in svoj položaj, je v interesu vsega delovnega ljudstva. Poleg tega je ustanavljanje ekonomij eden od tistih ukrepov, ki bi morali od vsega početka zmanjšati povpraševanje po pridelkih iz privatnega sektorja. Celotno organizacijo ekonomij je treba postaviti na tako osnovo, da bomo v resnici stopili v ofenzivo proti vaškim špekulantom, v borbo za dvig življenjskega standarda in zboljšanje preskrbe ter s tem k vzdrževanju delovnega člana pri delovnem ljudstvu in okrepitvi njegovega zaupanja v vodstvo.

Da bi se v čim večji meri zagotovile našemu trgu potrebne količine povrtnin, je bilo v tekočem letu potrebno do neke mere tudi preorientirati dejavnost naših mestnih ekonomij. Ekonomija »Jesenkovo«, katera je imela že od vsega početka glavno funkcijo zagotoviti ljubljanskim potrošnikom čim več zelenjave, je v letošnjem letu povečala svoje orne površine skoraj za 100%, vendar pa se je pokazalo, da še nekaj časa ne bo v stanju uspešno izvajati intervencijo na našem trgu, ker se potrebe prebivalstva iz leta v leto večajo in niso v sorazmerju z naraščajočo proizvodnjo na naši ekonomiji. Podrobna analiza vseh površin, t. j. 350 ha zemlje, ki jo poseduje Jesenkovo, je pokazala, da bi bil le manjši del teh barjanskih površin sposoben v doglednem času za vrtno kulturo in gojitev zelenjave, ostali večji kompleks, bi pa služil živinoreji. Vsled tega je letošnji investicijski plan kapitalne izgradnje na »Jesenkovem« predvidel gradnjo svinjakov in to za 400 pitancev, 300 odstavljenecv in 32 plemenjakov. Svinjaki so že dograjeni. Poleg tega se je izgradil hlev za 50 krav, za kar so podani pogoji krmne baze, na drugi strani pa bi barjanska zemlja dobila potrebne količine hlevskega gnoja. Gospodarski plan »Jesenkovega« sicer še ni v celoti izdelan, vendar se bo moral razvijati v omenjenih dveh smereh. Za usposabljanje obdelovalnih površin in gojitev zelenjave pa bodo še potrebna večja melioracijska in agrotehnična dela.

Isto funkcijo je morala prevzeti tudi druga mestna ekonomija na Verdu in je vsled tega v letošnjem letu povečala plan proizvodnje zelenjadnih rastlin na škodo žitaric, da bi na ta način ljubljanskemu trgu zagotovila čim večje količine različne zelenjave. Celoten plan proizvodnje zelenjave znaša 300 ton zelenjave, kateri bo tudi dosežen.

Vendar pa tempo proizvodnje zelenjave ni mogel dohajati tempa potreb in je bilo vsled tega potrebno izvršiti orientacijo na pridobitev novih primernih površin, katere bi lahko za daljšo dobo krile potrebe našega trga. Vsled tega nam je predsedstvo vlade dalo v upravo in izkoriščanje državno posestvo »Jable« s posestvom v Mengšu in Križu, katero bi trenutno služilo kot baza novi mestni ekonomiji na področju Pšate, kjer so se pričela melioracijska dela. Te površine se raztezajo med cesto Crnuče—Domžale in Domžale—Dragomelj in tvorijo kompleks cca 1000 ha zemlje, od katere pa je do sedaj skoraj polovica neplodne vsled zamočvirjenosti. Ta zemlja pa se bo z melioracijskimi in agrotehničnimi ukrepi v visokem procentu usposobila za vrtno kulturo in gojitev krmilnih rastlin, tako da se bo treba pri izdelavi perspektivnega gospodarskega plana orientirati na proizvodnjo živinoreje in zelenjave. Trenutno se vršijo dela na razbremenilnem kanalu nad Mengšem, ki bo odvišne količine vode odvajal po 4 km dolgem razbremenilniku v Kamniško Bistrico. Že samo ti ukrepi bodo preprečili spomladanske in jesenske poplave na omenjenem kompleksu in ustvarjali prvi pogoj za pričetek ostalih del na tej površini. Prav

gotovo je, da čaka Mestni ljudski odbor še dosti truda in naporov za dosego ciljev, ki sem jih označil, vendar pa se bodo tudi težave dale premagati v doglednem času in tako bo zagotovljeno ljubljanskemu potrošniku čim več in čim cenejše zelenjave, na drugi strani pa delno prispevamo k boljši preskrbi naših dojenčkov s prednostnim mlekom. Dela na razbremenilniku potekajo v zadovoljivem tempu, kar je v glavnem zasluga naših frontnih brigad, ki z velikim razumevanjem in voljo prispevajo s prostovoljnim delom k uresničitvi tega velikega načrta.

Gotovo je, da bo pri izdelavi gospodarskega plana za to veliko ekonomijo potrebno gledati iz tistih vidikov, ki sem jih nakazal pri vprašanju industrijskih ekonomij. Ta ekonomija bo morala služiti v glavnem za dodatno preskrbo mestnemu prebivalstvu, prvenstveno delovnemu človeku, ki vlaga maksimum svojih sil za dosego čim bolj-ših uspehov v naši proizvodnji. Pri investicijskih delih, gradnji objektov itd., se bo potrebno orientirati na to, da bodo omenjene površine v čim krajšem času lahko služile svojemu namenu. Delovno ljudstvo Ljubljane je to nalogo zelo dobro razumelo, kar se je pokazalo pri delu na razbremenilniku, še večje veselje do dela pa bo dobilo, ko bo čutilo koristi tega posestva.

Tovariši in tovarišice! Zaključili smo prvo polovico tretjega leta prve petletke. Kljub težavam, ki so se iz dneva v dan postavljale pred naša podjetja, smo tudi na tem področju izvojevali pomembno zmago. Ta zmaga je še tem bolj pomembna, ker smo se vsled poostrene gonje inforburojevskih držav bili prisiljeni preorientirati na lastne sile in iznajdljivost naših ljudi.

Pripravljenost boriti se za socializem in v tej borbi zmagati, se kaže pri doseganju plana v celotni lokalni proizvodnji za prvo polletje v višini 101.5%. V posameznih sektorjih je bil plan dosežen takole:

lokalna industrija MLO 96.6%,
lokalna industrija rajonov 124.9%.

Lokalna obrt je izvršila plan 118%, od tega državni sektor 117%,
zadružni sektor 137% in privatni sektor 97.8%.

Doseženi procent 101.5% lokalne proizvodnje obsega vso planirano proizvodnjo po planu I in II plus usluge in celotna uslužnostna dejavnost.

Pri izpolnjevanju plana so pokazala poseben uspeh kovinska in elektro-podjetja, ki se v večini ponašajo z najvišjim procentom prekoračenja polletnega plana. Prav v teh panogah je bil zelo občutljiv izpad kvalificirane delovne sile, ki je morala v težko industrijo. Tako je n. pr. ostalo pri podjetju »Elektri« samo 71% delovne sile na delu. Plan pa je izpolnjen 140% ali n. pr. Unitas in Tribuna, ki sta kljub izpadu preko 20% kvalificirane delovne sile prekoračili plan za do 12%. Prav ti primeri nam najbolj zgovorno pričajo, da so se naši delovni ljudje naučili v teh letih trde borbe marsikaj, pa tudi gospodarjenja. Z velikimi napori, s prožnostjo vodstva pri izpolnjevanju proizvodnje, kakor tudi z uporabo nadomestnega materiala se jim je posrečilo ne samo prekoračiti plan, ampak tudi obdržati izdelke na kvalitetni višini.

Plan je prekoračila tudi kemična in živilska industrija.

Tekstilna industrija je plan I, t. j. proizvode garantirane preskrbe dosegla 106%, plan II pa 83%, kar seveda pomeni, da ni bil dosežen plan tržnega dobička. Vendar je pa bil v tej stroki dosežen velik napredek in se je povečal asortiment po lepoti in kvaliteti. Vsled teh pogojev in velikega povpraševanja po kvalitetnih izdelkih bo po vsej verjetnosti v drugi polovici dosežen plan tržnega dobička.

V proizvodnji usnjenih izdelkov in obutve, pa tudi lesni in papirni proizvodnji se vsa podjetja niso dovolj potrudila v iskanju nadomestnih materialov za razširitev asortimentov in izdelavo novih artiklov, za katere bi bilo surovinske možnosti. Ravno plan II daje naši lokalni proizvodnji vse možnosti, da pride do polnega izraza samoiniciativnost posameznih vodij podjetij, da z lastno iznajdljivostjo postavijo na trg čim več novih proizvodov. To ni potrebno samo zaradi tega, ker teh izdelkov primanjkuje, temveč tudi za to, da vskladimo sorazmerje med kupnimi in blagovnimi fondi.

Kakor sem že omenil, je bil prvotni plan lokalne proizvodnje dosežen 101.5^o%, če pa upoštevamo še dosego plana v lokalnem prometu in komunalnih podjetjih, kjer je dosežen plan 104°%, znaša celotna izvršitev 101.2^o%.

Iz navedenega izhaja, da so rezultati pri izpolnitvi plana lepi in kažejo, da se naša podjetja zavedajo važnosti borbe za izpolnitev plana. Pri orientacijskem pregledu izpolnjevanja plana v mesecu maju se je ugotovilo, da obstoja pri nekaterih podjetjih nevarnost neizpolnitve plana, da pa so ta podjetja šla v dnevno borbo za dosego čim boljših uspehov. Kljub doseženim uspehom bi hotel opozoriti na neke pomanjkljivosti, ki bi lahko vsled nepazljivosti ovirale tempo razvoja lokalne industrije.

Vsled premajhne skrbi za kvalificiran naraščaj, predvsem v kovinski stroki, obstoja nevarnost, da lokalna podjetja ne bodo v stanju dohajati tempa razvoja, ker se polaga premajhna skrb za pritegnitev novih kadrov, učencev v gospodarstvu. Vsled umazanega dela v nekaterih strokah res ni večjega interesa med mladino, vendar pa je potrebno ustvariti pogoje, da se bodo s tempom razvoja industrije usposabljali tudi novi kadri. Nikakor pa ne moremo opravičiti dejstva, da naša kovinska industrija nima niti enega livarskega učenca. Prav gotovo je v lokalni proizvodnji potrebno čim tesnejšega sodelovanja med posameznimi strokami, ako hočemo, da uspešno rešuje vprašanja kritja lokalnih potreb. Problemi pomanjkanja kovinskega okovja v lesni in usnjarski proizvodnji bi se prav gotovo vsaj delno dali rešiti, ako bi bilo tesnejše sodelovanje med posameznimi direkcijami. Prepričan sem, da bi se v marsikaterem primeru dali doseči večji uspehi, posebno v proizvodnji plana II, ako bi ena stroka drugi nakazovala svoje potrebe in bi bila tudi na ta način zasigurana izvedba plana II.

Tovariši in tovarišice ljudski odborniki! Končno bi hotel seznaniti ljudski odbor še z enim problemom, ki se je v letošnjem letu postavil pred naše delovne kolektive. Graditev socializma zahteva gotove pogoje in to v prvi vrsti izgradnjo težke industrije ter v zvezi s tem iz dneva v dan več delovne sile za naša zvezna podjetja. Poleg tega zahtevajo obrati nove in nove stroje, za katere je potrebno toliko in toliko lesa za izvoz. Za zagotovitev izvršitve plana pri teh dveh glavnih nalogah je bilo potrebno reducirati delovno silo v lokalnih podjetjih, ki so sicer važna, vendar pa sporednega značaja. Samo v letošnjem letu je odšlo iz lokalnih podjetij in ustanov 83 kvalificiranih in 190 navadnih delavcev. Prav gotovo, da so ta dejstva delno vplivala na izvajanje plana v naših podjetjih. Ako upoštevamo še poleg tega, da je bil vsled pomanjkanja delovne sile v letošnjem letu postavljen MLO pred novo nalogo »samopreskrbe z lesom« za naše potrebe gradenj in lokalne industrije, katere znašajo cca 20.000 m³, je bilo potrebno za to sečnjo oskrbeti novo delovno silo iz naših podjetij. V ta namen je bilo formiranih 5 brigad, katere so imele nalogo izvršiti posek in spraviti hlo dovino do prevoznih cest. To akcijo je bilo potrebno hitro izvesti, ker bi bila v nasprotnem primeru v nevarnosti celotna gradbena dejavnost. V zvezi s pomanjkanjem delovne sile je bil namreč v letošnjem

letu močno ogrožen tudi plan gradbene dejavnosti. Od planiranih 1200 delavcev na tem sektorju, smo imeli v začetku junija samo 420 delavcev. Potrebno je bilo poiskati novih organizacijskih oblik, da zagotovimo izvedbo plana. Zato je bilo organiziranih 8 brigad, katere so dale tedensko po 500 uslužbencev v glavnem iz vrst administrativnega in pomožnega uslužbenstva na naša gradilišča in delno na ekonomijo »Jesenkovo«. Gotovo je, da so vsled tega padale večje naloge na preostali del uslužbenstva, ki je moralo v nekaterih primerih s podvojenimi silami reševati dnevne naloge. Uspeh ni izostal in danes lahko ugotovimo, da smo v kmetijstvu na ta način popolnoma rešili vprašanje delovne sile ter da se je pričela popravljati tudi situacija v naši gradbeni dejavnosti. Vse to nam dokazuje, da se sicer z dneva v dan postavljajo pred nas nove in nove naloge, ki jih terja izgradnja socializma, da pa te naloge niso take, da bi jih naši delovni ljudje ne bili v stanju premostiti. Kakor za časa narodno-osvobodilne borbe naše brigade niso poznale ne pregrad in ne mej, tako tudi naše delovne brigade danes ne poznajo ne pregrad in ne mej. Prav visoki zavesti teh ljudi se imamo zahvaliti, da danes lahko z zadovoljstvom ugotavljamo, da smo kljub ogromnim težavam dosegli ponovne velike zmage na poti graditve socializma.

Nobene klevete in ovire, katere so se tekom letošnjega leta vsipavale od vseh strani, z željo rušenja tega, kar je bilo ustvarjeno s krvjo, nam niso mogle preprečiti razvojne poti, katero nam je nakazala naša Partija in Centralni Komite.

V nemočni kampanji so se informbirojevske države s Sovjetsko zvezo na čelu posluževale vseh mogočih načinov, da bi spravile naše narode na kolena. Pričele so izvajati gospodarsko blokado proti naši domovini, odpovedale trgovinske pogodbe, pošiljale saboterske stroje itd., da bi tako preprečile izgradnjo socializma.

Našim narodom je iz dneva v dan postalo jasneje, proti komu se borijo informbirojevske države, da ne gre tu za borbo proti Titovi klikki, temveč za podjarmljenje jugoslovanskih narodov, ki naj bi se na ta način postavili pod gospodarsko odvisnost Sovjetske zveze.

Ali mora kdo trditi, da gre pri vprašanju pomoči našim otrokom, za katero so glasovale vse imperialistične države — Sovjetska zveza pa se je glasovanja vzdržala — za pomoč Titovi klikki. Ali pa, da gre pri vprašanju pravic koroških Slovencev in priznanju reparacijskih zahtev Jugoslaviji, zato, ker so avstrijski fašisti požigali naše domove, za Titovo kliko.

Ne tovariši, ne gre za Titovo kliko, gre za naše narode, za našo, s krvjo pridobljeno svobodo, za naše otroke.

Lahko bi jim postavili samo eno vprašanje. Ali je vse to zavestno početje v skladu z naukom marksizma in leninizma, ali ni to izdaja in revizionizem. Da bodo toliko pošteni in to priznali, na to niti ne mislimo. Da pa narodi teh informbirojevskih držav tudi tako mislijo, kakor mi, v to ne dvomimo.

Tovariši in tovarišice! Najboljši odgovor na vse to so dali naši delovni kolektivi, katerim gre vsa hvala in priznanje.

Odpovedali ste trgovinske pogodbe — prav! Mi bomo zato pripravili več lesa in več rude. Stroje bomo dobili, ker se ne strašimo truda in naporov. Odrekli ste pravico do reparacij — do naše Koroške. S povečanim tempom v naši proizvodnji bomo dokazali, da tudi to ne more biti ovira v gradnji socializma pri nas. Narod, ki skozi težave in borbo jekleni, tak narod mora zmagati in to bi lahko naše kritike že preteklost naučila. Svoboda je bila sicer draga, zato pa tem lepša in vsled tega nam dragocena.

Tovariši in tovarišice! Z zaključkom polletnega plana smo istočasno dokončali polovico prve petletke. Zato bomo v drugi polovici na področju gospodarske dejavnosti še nadalje vlagali maksimum svojih moči za dosego čim večjih uspehov.

1. Na področju kmetijskega združništva bo potrebno voditi dnevno skrb, da se bodo novo ustanovljene obdelovalne zadruge pravilno razvijale ter jim nudili potrebno pomoč v organizacijskem kakor tudi v gospodarskem pogledu.

2. Za čim boljšo preskrbo delovnega človeka bo potrebno usposobiti industrijske kakor tudi druge državne ekonomije, da bodo njihove menze in ljubljanski trg čim boljše preskrbljene. V ta namen je potrebno pristopiti takoj k izdelavi setvenih planov, kakor tudi revidirati plane potreb.

3. Posebno skrb bo potrebno posvetiti novi ekonomiji na Pšati ter z deli na novem kompleksu pričeti že v letošnji jeseni, da bi na ta način zagotovili čim več blagovnih fondov in tako pripomogli k dvigu življenjskega standarda.

Da zagotovimo čim rednejšo preskrbo, bo potrebno še nadalje voditi najostrejšo borbo proti tistim, ki do garantirane preskrbe niso upravičeni, zasledujoč pri tem najpravičnejšo razdelitev garantiranih in dodatnih fondov pod geslom: »Kdor več daje, naj tudi več prejema!«

4. Za dosego čim večjih uspehov v našem lokalnem gospodarstvu je potrebno še nadalje stremeti za tem, da se na vseh delavnih mestih uvedejo tehnične norme in da se te, v kolikor niso realne, revidirajo. S pritegnitvijo ženske delavne sile in s pomočjo frontnih brigad, je potrebno še nadalje skušati nadomestiti manjkajočo delavno silo, da na ta način zagotovimo izvedbo plana na vseh področjih našega gospodarstva, tako v zveznem, republiškem in lokalnem merilu.

5. Pri vprašanju vzgoje novih kadrov bo potrebno voditi večjo skrb, posebno za tiste poklice, ki so bili iz katerega koli vzroka do sedaj zanemarjeni.

6. Da bomo lahko dosegli v lokalni proizvodnji čim pestrejšo in lepšo izbiro, bo treba še nadalje razvijati in podpirati iniciativo posameznih strokovnjakov in posvečati vso skrb racionalizatorjem in novatorjem. Republiška razstava lokalne proizvodnje naj nam bo nadaljnja vzpodbuda pri našem delu.

Vemo, da bo dosti truda in naporov, vendar bomo vse to z lahkoto premagali, ker nas vse preveva ena misel, da gradimo nov, lepši dom, da gradimo novo socialistično domovino — Titovo Jugoslavijo.

Predsednik zasedanja objavi 15 minutni odmor ter pozove ljudske odbornike, da se med tem časom prijavijo k diskusiji.

Po odmoru da predsednik besedo tov.

Pelku Gašperju.

Dotaknil bi se vprašanja kmetijstva na področju mesta Ljubljane in pa vprašanja naših ekonomij. Do sedaj je bilo ustanovljenih na teritoriju mesta Ljubljane 16 kmetijsko-obdelovalnih zadrug, med katerimi je bila kot prva KOZ v Šmartnem ob Savi. Zadruge so se ustanovljale z velikim tempom in so kmetje masovno vstopali v zadruge. Dolžnost vseh je, da tem zadrugam nudimo čim večjo pomoč za odpravo vseh napak, ki so zvezane z začetnim poslovanjem. V mnogokaterih zadrugah prevladuje še stara miselnost. Zato je treba potom masovnih sestankov in strokovnih svetov dajati združnikom pravilne smernice, ker bomo le tako dosegli, da se bodo zadruge razvijale in postale to, kar od njih pričakujemo. Gotovo je, da bodo v letošnjem letu še marsikatero težkoče, ker je zemlja razdrobljena še na poš-

mezna posestva in ločeno obdelana, v prihodnjem letu pa se bo plansko pristopilo k setvi na združnih posestvih in bo uspeh nedvomno za 50% povoljniji. Že začetki kažejo, da se je lahko večje število živine, ki je bila sedaj razdrobljena po posameznih posestvih, s spojitvijo v zadruge, bolje in koristneje uporabilo in stavilo na razpolago onim zadrugam, ki jim živine primanjkuje.

Pravilno je treba rešiti vprašanje odkupa pri zadrugah. Pri gotovih zadrugah so pravilno pristopili k temu vprašanju in so nekatere zadruge s pravilno organizacijo pri zbiranju odkupov, pri koriščenju strojev itd. sprostile mnogo delovne sile, ki se bo lahko koristno zaposlila pri drugih delih.

Na področju Ljubljane obstoja 68 ekonomij, kjer se operativno-upravni voditelji zavedajo svojih dolžnosti in skrbijo za njih razvoj, dočim se pri drugih ekonomijah opaža, da so prepuščene sami sebi ter ne služijo namenu, za katerega so postavljene. Zato bi bilo potrebno v vseh podjetjih ustanoviti kmečke strokovne svete, v katerih bi sodelovali upravniki oz. ravnatelji podjetij in šefi ekonomij. Posebno skrb je treba posvetiti tudi kadru, ki je zaposlen na ekonomijah.

Do danes imamo v Ljubljani še ca 500—600 ha privatne zemlje. Vse ostalo pa spada v državni, oz. združni sektor.

K dosedanjsima posestvoma Jesenkovo in Verd se bo pridružilo še posestvo v Mengšu (»Pšata«) in Križu, ki bo obsegalo okrog 200 do 300 ha orne zemlje, kar bo vplivalo na ljubljanski trg, posebno v pogledu zalaganja z zelenjavo. Vse to je treba iznesti na raznih sestankih in seznaniti široke ljudske množice o pomenu ekonomije »Pšata«, kar bo zagotovilo večji odziv pri prostovoljnemu delu za regulacijo potoka.

Jesenkovo bo plan doseglo in že sedaj pridno zalaga ljubljanski trg. Težkoče nastopajo, ker uslužbenstvo ne posveča zemlji prave ljubezni in so zato tudi težkoče pri uvajanju norm. Obdelovanje je otežkočeno in zahteva več truda in več naporov z ozirom na slabšo kvaliteto barjanske zemlje.

Novogradnje na Jesenkovem bodo imele precejšnjo kapaciteto. V kratkem bo Jesenkovo redilo 500 prašičev in večje število glav goveje živine, bo pa prostora v teh svinjakihi za 900 prašičev.

Posestvo Verd pa se bori s težkočami radi precejšnje razbitosti terena, vsled česar je otežkočena organizacija prostovoljnega dela.

V splošnem je za dober razvoj mestnih posestev potrebno masovno sodelovanje — tako pri delu na terenu samem, kot tudi z dajanjem nasvetov ter vabim vse ljudske odbornike, da si posestva ogledajo, nakar bodo lahko nudili svojo pomoč.

Tov. Fon Jože:

Tovariši in tovarišice!

Današnja razprava o doseženih uspehih nam ponovno dokazuje uspehe, ki smo jih dosegli prvo polovico leta v naši gospodarski dejavnosti in izpolnitvi zadanih planskih nalog.

Razprava pred našo skupščino pa nam jasno nakazuje linijo našega dela, istočasno pa nam kaže, da moramo napeti vse sile za čimprejšnjo izgradnjo socializma in usmeriti težišče svojega dela dvigu družbenega standarda našega delovnega ljudstva.

Veliki uspehi, ki so bili doseženi pri izvajanju planskih nalog letnega plana našega mesta, pričajo o ogromnih naporih, ki jih dnevno vlagajo delovni ljudje našega mesta za izgradnjo socializma, prepričani v pravilnost naše poti, po kateri nas vodi naša Partija in tov. Tito.

Kakor sem poudaril že v začetku, da nam o izvršenem polletnem planu kažejo dosežene uspehe na polju gospodarske dejavnosti na-

šega mesta, pa istočasno tudi nakazuje nekatere slabosti v našem do-
sedanjem delu, katerim pa moramo tudi sedaj posvetiti vso pažnjo za
njihovo odstranitev.

Mi vemo, da rabi v letošnjem letu težka industrija ogromno de-
lovne sile, kvalificirane in nekvalificirane in da so morala dati kader
tudi naša lokalna podjetja za težko industrijo, ki tvori ključ za na-
daljnji razvoj socializma pri nas, vendar se je mobilizacija nove de-
lovne sile in dviga strokovnega kadra pri nas vse premalo resno vzela,
da bi izpolnili pomanjkajočo delovno silo v naši lokalni industriji.

Če kritično pogledamo vključevanje nove delovne sile, vidimo,
da se je štab za delovno silo pri MLO sestal samo enkrat in da nima
danes situacije v rokah za vključevanje nove delovne sile, da nima
niti evidence danes nad delovnimi mesti za naše žene, ki bi se vklju-
čile v 4 urno zaposlitev, ter da rešuje naloge za vključevanje nove
delovne sile le pismenim potom, da ni pristopil k nalogi, kje se da
zamenjati moško delovno silo z žensko delovno silo. Če pogledamo,
vidimo, da niso izvedli svojo nalogo tudi odgovorni organi MLO-a
in RLO-ov.

Na drugi strani če pa pogledamo v podjetja kako je sprovedena
organizacija dela, kako so uvedene norme, vidimo, da Uprave neka-
terih podjetij kakor »Tribuna«, Mestne opekarne, gledajo oportu-
nistično, ker so se bale, da bi zaradi uvedbe norm izgubile delovno
silo. Druga podjetja pa jih uvajajo le delno in tudi premalo pazijo
koliko so realne. Uprave podjetij pa se ne trudijo, da bi imeli povsod
normirca.

Važno vprašanje je evidenca trošenja materiala, surovin v pro-
izvodnji. Tu se je iz centra samega vodila premalo ostra in uporna
borba za uveljavljanje evidence. Tako v tovarni »Ilirija« nimajo niti
normativov, niti evidence o trošenju materiala.

Vse premalo pa se vodi tudi kontrola nad razdeljevanjem in
trošenjem materiala ostalim podjetjem in zadrugam. Tako se je zgo-
dilo, da so se vrinili špekulanti med vodstvo zadruga privatnih obrt-
nikov igračkarjev, dobivali mimo poverjenišтва planski material, ter
je nekaj špekulantov črnoborzijaniło na račun zadruga in si delalo
dobičke.

Z uvedbo točne evidence na področju vseh dejavnosti bomo
preprečili mnogo napak in škode, bomo pa imeli točno kontrolo nad
trošenjem materiala.

Veliki uspehi, ki so bili doseženi, je bila prav nagla preobrazba
naše vasi, ki uresničuje temeljni pogoj za dvig in napredek vse naše
kmetijske proizvodnje. Najvažnejše dejstvo, ki ga ne smemo spre-
gledati pa je, da imajo vse obdelovalne zadruga, ki so osnovane na
področju našega mesta, že danes največje možnosti se razvijati v na-
predna gospodarstva, samo treba je pomoči pri organizaciji dela, z
delovno silo, kakor z različnimi nasveti. Tako pa vse premalo pomaga
MZKZ pri instruktazi in pri organizacijskih vprašanjih naših KOZ.
Tako se je zgodilo, da sta KOZ Štepanja vas in Rudnik bile brez po-
moči in še danes 70% košnje ni pokošene, ker nimajo strojev in
delovne sile. Taka vprašanja bodo danes na dnevnem redu in bo
moralo tudi naše kmetijsko poverjenišтво posvetiti več pažnje.

Vprašanje naših ekonomij po ustanovah in podjetjih, ki so ne-
pogrešljiv vir dopolnilne preskrbe delovnih ljudi, ki so del državnega
sektorja našega kmetijstva, s čimer so v zvezi s socialistično pre-
obrazbo kmetijstva in dviganjem življenjskega standarda, še zdaleka
ne more biti zadovoljivo. Odnos posameznih podjetij do ekonomij
je skrajno malomaren, naši lokalni forumi pa so premalo posvetili
pažnje in je delo na tem področju zelo skromno in ni rodilo uspehov.

Tako se je zgodilo, da so ekonomije sejale kulture, ki jih je najlaže obdelati, ne posvečajo pa pažnje kulturam, ki so potrebne za oskrbovanje delavstva. Odgovorno poverjeništvu ni poklicalo na odgovor nobenega upravnika in ekonomista od ekonomij, da bi dal odgovor zaradi neizpolnjevanja setvenega plana in malomarnega odnosa do obdelane zemlje.

Prav skrajno malomaren odnos je razširjen do planskega čuvanja in trošenja osnovnih fondov prehrane in fondov preskrbe sploh. Odgovorna poverjeništa vodijo zelo slabo evidenco o izdajanju živilskih nakaznic. Tako se je zgodilo, da se je pri reviziji ugotovilo, da je bilo izdano 531 živilskih kart ljudem, ki niso bili upravičeni do garantirane preskrbe. Zaradi slabe evidence ne morejo na Poverjeništvu za preskrbo RLO I. opravdati primanjkljaj 187 živilskih kart za mesec maj, niti ne morejo opravdati, kje je denar za oddane živilske nakaznice. Odgovorno poverjeništvu je krivo za tak odnos do čuvanja in trošenja osnovnih fondov in do denarja.

Vprašanje, ki ga bomo morali tudi v drugem polletju zaostri, je vprašanje finančne discipline, zlasti pa, da se uveljavi evidenca nad finančnim poslovanjem podjetij.

So primeri, da se ne odvaja niti akumulacija v redu, da mora naša finančna operativa stalno opozarjati naša podjetja na finančno disciplino, ali pa celo, da podjetje prosi za obratni kredit, da lahko poravna akumulacijo (primer naše MLO opekarne).

Primer »Megrad«, tu se ni vodila nobena evidenca nad kupovanjem robe za delavsko restavracijo, niti se niso obračunale akontacije, ki so jih dobivali nakupovalci še v l. 1948. Ravno tako so se ekonomisti vozili z avtotaksijem in predlagali račune upravi podjetja, ki ni oporekalo plačevanju takih računov.

Taki primeri podcenjevanja pravilnega finančnega poslovanja rode resne posledice za naše gospodarstvo.

Tovariši in tovarišice!

Nakazal sem samo nekaj napak v našem gospodarstvu in moramo dati vse sile, da jih odpravimo, — da se znamo boriti pri odpravljanju napak in težkoč, ki se pojavljajo v našem gospodarstvu. Delovni uspehi, ki smo jih dosegli v prvem polletju, pa nam naj bodo vzpodbuda, da se še naprej tako z elanom borimo za naš letni plan, da ga ne bomo samo dosegli, ampak presegli in s tem dokazali vsem našim sovražnikom in klevetnikom, da znamo v naši domovini graditi socializem pod vodstvom naše KP, pod vodstvom našega maršala TITA.

Trošt Franc:

Dotaknil bi se naše mladine na vasi. S tem, ko so bile ustanovljene zadruge, smo opazili, da mladina, zlasti fantje, odhajajo v industrijo, tako da ostajajo v kmetijskih zadrugah le starejši ljudje, dekleta in le redko fantje. Plansko delo, ki ga bodo izvrševale naše zadruge, kakor tudi načrt, predpisan za šole glede usmerjevanja mladine v razne poklice, zahteva, da damo zadosten poudarek naši kmečki mladini za udejstvovanje na vasi, kjer se bodo potrebovali kot strokovnjaki za živinorejo, sadjarstvo, za rejo malih živali, veterinarski pomočniki itd. Potrebno bo absolvente pošiljati v ustrežajoče srednje kmetijske šole, kjer se bodo izobraževali za vodilni kader v naših kmečko-obdelovalnih zadrugah. Ta poudarek je potreben zato, da že danes podvzamemo vse potrebne mere, da se bodo kmečki fantje usmerjali v navedene poklice in ne prvenstveno v industrijo, ker se že danes in se bo v bodoče še občutneje pokazal manko kvalificiranega kadra v kmečko-obdelovalnih zadrugah.

Podbregar Erna:

Iz referata tov. podpredsednika Sitarja so razvidni uspehi, ki jih je dosegla naša lokalna proizvodnja. Ti uspehi so veliki in jih lahko beležimo kot veliko zmago na polju lokalne proizvodnje. 63% lokalne proizvodnje je bilo sproščene za takozvano dopolnilno preskrbo našega mesta in so vsi ti blagovni fondi na prosto razpolago potrošnikom. Zato je bilo nujno potrebno, da so se naša lokalna podjetja preusmerila in pričela izdelovati artikle široke potrošnje. Dejstvo, da smo v celoti plan ne samo dosegli, temveč tudi presegle, dokazuje, da so naša podjetja vsaj v večini primerov pravilno razumela borbo za izvajanje plana. Ta uspeh je tembolj razveseljiv vsled tega, ker je težišče plana II prenešeno na drugo polovico leta, dočim je težilo izvajanje plana v I. polletju predvsem na drugem tromesečju z ozirom na to, ker se je razdelitev lokalne proizvodnje med planom I. in planom II. vršila skozi 4 mesece. Pri pregledu procenta napram celotnemu planu lahko ugotovljamo, da je ta procent zadovoljiv in da so nekatere panoge že za nekaj procentov presegle letni plan. V celoti pa smo letni plan dosegli 44%. Ker prva polovica letošnjega plana vpada v prvo polovico naše petletke, lahko na podlagi sedanjih rezultatov ugotovimo, da je petletni plan izpolnjen dosedaj 67%-no.

Vprašanje uravnovešenja blagovnih fondov s kupno močjo je že podčrtal tov. podpredsednik in nakazal način uravnovešenja. Z dvigom kmetijske proizvodnje v naših kmečko-obdelovalnih zadru-gah bomo mnogo prispevali nakazanemu namenu, na drugi strani pa je treba z istim tempom večati industrijsko proizvodnjo, tako da se bosta medsebojno vsklajevali. Dosedaj je lokalna proizvodnja proizvajala preko 140 artiklov, kar je zadovoljiva številka, vendar manjka mnogo galanterijskih artiklov dnevne potrošnje (glavniki, zobne ščetke itd.). K reševanju teh problemov se je že pristopilo, je pa še ogromno število takih prepotrebnih artiklov, ki jih bo potrebno izdelovati in h kateremu delu je treba vključiti široke ljudske množice. Z vključevanjem širokih ljudskih množic bomo pridobili marsikatero izkušnje in se bo naša lokalna proizvodnja lahko še bolj razširila in tako nudila našemu prebivalstvu mesta že v letošnjem letu večje število predmetov, ki jih danes še primanjkuje. Zato naj ljudski odborniki na zborih volivcev seznanijo svoje volivce z navedenimi aktualnimi problemi in jih povabijo k sodelovanju pri delu. Pri tem so mišljeni tudi razni strokovnjaki — kot raziskovalci barjanske zemlje, prirodoslovci in drugi, ki bi s svojim znanjem lahko mnogo koristili skupnosti.

V vprašanju izkoriščenja lokalnih virov surovin ni bilo doseženih zadostnih uspehov, četudi so bili za to dani zadostni pogoji. Za to delo ne zadostuje eden do dva ali deset tovarišev, temveč je treba k delu pritegniti in upoštevati iniciativo širokih ljudskih množic, kar daje zagotovilo tudi za uspešno delo našega ljudskega odbora.

Pleško Srečko:

Iz referata tov. Sitarja so bili razvidni uspehi, pa tudi slabosti v odnosu do razvijanja naše proizvodnje. Brez dvoma, da kaže izvršeni polletni plan precej velike uspehe. Pri izpolnitvi plana pa so obstojale tudi objektivne, kakor tudi subjektivne težave. Precejšnje težave so nastopale pri dobavljanju raznega materiala podjetjem kot tudi pomanjkanje delovne sile. Tak objektivni razlog je otežkočal borbo za izpolnitev polletnega plana. Ti vzroki pa bodo obstojali še tudi v naprej, zato, ker mora lokalna proizvodnja staviti gotov del svojega strokovnega kadra za izpolnitev zveznega in republiškega

plana. Zato je bilo potrebno vključevati v delo žene, pa to tudi one, ki so bile z ozirom na svoje domače delo sposobne vršiti službo le par ur dnevno, odnosno se je skušalo najti v gotovih strokah zanje tako delo, ki so ga lahko opravljale na domu. V bodoče pa bo treba iti pri mobiliziranju ženske delovne sile še bolj na širino. Poleg teh objektivnih vzrokov pa so obstojali tudi subjektivni vzroki, ki so plan zavirali in bi bil z odpravo teh vzrokov lahko uspeh izvršitve plana še večji. Naša podjetja, med njimi »Ilirija« in podjetja papirno-predelovalne industrije so imela velik izpad zaradi slabe dobave uvoženih surovin. Prav zato pa je treba preusmeriti našo proizvodnjo v nekaterih podjetjih na izdelovanje novih artiklov, predvsem onih, za katere imamo surovine, s katerimi bi se celotna proizvodnja občutno dvignila. Premajhno sodelovanje se je kazalo tudi med posameznimi podjetji. To se kaže predvsem pri podjetju »Elektra« (odd, šamota), ki ima slab zastareli strojni park, ki bi ga lahko obnovilo s sodelovanjem mestnega strojnega podjetja in s tem v veliki meri dvignilo proizvodnjo podjetja. Mestno strojno podjetje pa je, namesto da bi izdelovalo stroje za naše podjetje »Elektra«, izdelovalo stroje za individualne potrebe kmetov. Brez dvoma je tudi eden izmed subjektivnih vzrokov, da naša upravna vodstva v kljub neštetim konferencam, opozorilom in zaostrevanju vprašanja glede uvajanja norm niso pristopila v zadostni meri k dokončni uvedbi norm. Res je, da v mnogih primerih obstoja razlog v tem, ker so na vodilnih mestih v podjetjih delavci, ki so bili dvignjeni iz proizvodnje, še brez pravih izkušenj in jim je zato treba nuditi več pomoči.

Da je bil polletni plan uspešno izvršen, gre zasluga visoki politični zavesti delovnih kolektivov, ki so kljub veliki borbi, ki je bila potrebna pri izvršitvi plana, izvršili zadane naloge. Velika večina podjetij je na podlagi prostovoljnih sklepov prišla do zaključkov, da je za izvršitev plana potrebno podaljšati delovni čas, ne da bi za to zahtevali plačilo nadur.

Vse težave, ki so nastajale pri izvajanju plana, so naši delovni kolektivi premostili s svojim velikim, požrtvovalnim delovnim elanom in so v celoti razumeli Resolucijo Informbiroja tako, da so ji z izpolnitvijo plana zadali največji udarec in s tem dokazali, da je možno plan izpolniti kljub sankcijam, ki jih izvajajo informbirojevske države nasproti demokratični Jugoslaviji.

Eden izmed velikih uspehov naše lokalne proizvodnje je pred par dnevi zaključena razstava lokalne industrije in obrti LRS. Brez dvoma je bila to velika manifestacija moči lokalne industrije in obrti. Še bolj razveseljivo dejstvo pa je, da so na tej razstavi dosegla velik uspeh mestna in rajonska podjetja. Od 700 razstavljalcev jih je bilo nagrajenih približno 230, t. j. 33% vseh razstavljalcev. Rezultat, ki ga kaže ugotovitev na podlagi števila mestnih in rajonskih podjetij, ki so bila zastopana na tej razstavi pa kaže, da znaša procent nagrajenih in onih, ki so dobili priznanje, 75%, t. j. od skupnega števila 45 podjetij je bilo nagrajenih 22 in 12 posameznikov, ki so zaposleni v teh podjetjih. Uspeh državnega sektorja na tej razstavi je vsekakor treba podčrtati.

Nagrade so bile razdeljene naslednje:

A. Delovni kolektivi:

1. »Mestno pečarstvo« Ljubljana, diploma in 20.000 din.
2. »Unitas« Ljubljana, diploma in 40.000 din.
3. »Tribuna« Ljubljana, diploma in 30.000 din.
4. Mestna klavnica, Ljubljana, diploma.

5. Tovarna »Ilirija«, Ljubljana, diploma.
6. »Oprema«, Št. Vid, diploma in 10.000 din.
7. Mestna vrvarna in žimarna, Ljubljana, diploma in 10.000 din.
8. »Pletenine«, Ljubljana, diploma in 50.000 din.
9. »Angora«, Ljubljana, diploma in 30.000 din.
10. »Volnenka«, Ljubljana, pohvala.
11. »Torbica«, Ljubljana, 10.000 din.
12. »Vinocet«, Ljubljana, diploma.
13. »Žika«, Ljubljana -Vič, diploma.
14. »Alko«, Ljubljana, diploma.
15. »Totra«, Ljubljana, pohvala.
16. Šivalnica »Kroj«, RLO I, 15.000 din.
17. »Krzno«, RLO I, 15.000 din.
18. »Odeja«, Ljubljana, 15.000 din.
19. Šivalnica Št. Vid, RLO II, 15.000 din.
20. Oblačila za žene in otroke, RLO II, 15.000 din.
21. Šivalnica Rakovnik -Vič, RLO IV, 15.000 din.
22. »Klobuček«, RLO I, 5000 din.

B. Nagrade posameznikom:

1. Ing. Manda Franjo in njegovi sodelavci, diploma in 25.000 din (Unitas).
2. Hladnik Ivan, Ljubljana, diploma in 10.000 din (Mestno strojno podjetje).
3. Lebar Vladimir, Ljubljana, diploma in 5000 din (Mestno strojno podjetje).
4. Bergman Anton, Ljubljana, 20.000 din (Mestna klavnica).
5. Šimnovec Leopold, Ljubljana, 10.000 din (»Ilirija«).
6. Anderlik Stanislav, Ljubljana, 10.000 din (»Ilirija«).
7. Rozman Slava, Ljubljana, 10.000 din (»Angora«).
8. Guzelj Pavla, Ljubljana, 10.000 din (»Angora«).
9. Uratnik Edo, Ljubljana, 14.000 din (»Vinocet«).
10. Pavlin Rudi, Ljubljana, 14.000 din (»Vinocet«).
11. Cerman Janez, Ljubljana, 14.000 din (»Vinocet«).
12. Vrhunc Ivan, Ljubljana, 8000 din (»Žika«).

Upoštevati moramo dejstvo, da je naša lokalna industrija in obrt šele v razvoju in nima tradicije in da so bili razstavljeni predmeti odraz dejanske proizvodnje, medtem ko se je pri privatnem sektorju lahko ugotovilo, da razstavljeni predmeti niso odraz dejanske proizvodnje, temveč so bili v mnogih primerih le razstavni predmeti. Prav s to razstavo so se zavezala končno usta vsem tistim, ki so še pred kratkim smatrali, da v državnem sektorju ni mogoč razvoj, ker v njem ni udeležena privatna samoiniciativa. Po drugi strani pa so na tej razstavi naši delovni kolektivi videli uspeh svojega dela in bodo v bodoče brez dvoma dajali še več sile v dvig proizvodnje in kvalitete izdelkov.

Na današnjem zasedanju slavimo dve zmagi, t. j. ugotovitev izvršitve polletnega plana in pa uspeh, ki so ga dosegla mestna in rajonska podjetja na republiški razstavi. Obe ti zmagi morata postaviti pred nas nalogo, da smemo od naših lokalnih podjetij zahtevati še več, da bodo naši delovni kolektivi polagali še več pažnje na asortiment blaga, in na proizvodnjo novih predmetov za široko potrošnjo. Istočasno s postavljanjem teh zahtev pred naše delovne kolektive, pa moramo tudi mi v bodoče posvetiti še več pozornosti delovnim kolektivom in jim na vsakem koraku pomagati pri dviganju proizvodnje in asortimenta. Doseženi uspehi in velik delovni polet nam opr-

vičujeta zaupanje, da bomo plan v drugi polovici letošnjega leta še boljše izvršili in da bomo proizvodni plan II. in tržni dobiček v celoti realizirali.

Doseženi uspehi dajejo odgovor vsem onim, ki še dvomijo v naše sile in našo sposobnost.

Tov. Miklavič Zvone:

V miselnosti in kulturni preobrazbi vasi so bili doseženi že pomembni rezultati, kar kažejo veliki uspehi množičnega pristopanja kmetov k novemu načinu gospodarjenja, novemu obravnavanju socialističnega kmetijstva. Vsi ti rezultati niso zgolj gospodarski uspeh, marveč so tudi že rezultat in nadaljnja pot k revoluciji miselnosti kmeta, ki že spoznava vse prednosti, ki mu jih daje socialistični način gospodarjenja, spoznava silen razvoj, ki ga socializem omogoča kmetijstvu. Z vstopom v zadruge je napravljen ogromen korak naprej v socializem, vendar pa se moramo zavedati, da kljub uvidevanju o velikem pomenu zadrug, leži v naših kmetih še veliko stare miselnosti, katero bo treba postopoma preobraziti z intenzivnim in poglobljenim ideološko-političnim in kulturno-prosvetnim delom.

Eden izmed pogojev za hitrejšo preobrazbo miselnosti naših združnikov v Ljubljani je njihova naprednost v pogledu uporabljanja tehničnih sredstev pri obdelovanju zemlje, kar je zvezano z osvajanjem znanja in pa njihov v bistvu progresiven način osvajanja prirode na temeljih znanosti. Svojo osnovo ima to gotovo tudi v dejstvu neposredne bližine mesta.

Naše kulturno-prosvetno delo na vasi pa je kljub intenzivnemu prizadevanju imelo še mnogo pomanjkljivosti. Ena teh je kampanjski način prosvetnih akcij. Desetine in desetine skupin, ki smo jih usmerjali iz vasi izven Ljubljane, so imele težišče svojega dela ponajveč v nastopanju, ne da bi težišče dela bilo obratno na organiziranju kulturno-prosvetnega dela na vasi. Važnejše je, da začne vas živeti kulturno prosvetno tudi sama, kot pa da naši nastopi zapuščajo le vtis kulturnega dela. Ta način dela bo potrebno še močno pojačiti.

Spomladi smo prav iz teh spoznanj in da krepimo in razživimo kulturno-prosvetno delo na vasi, organizirali poleg rajonskih kulturno-umetniških društev in centralnega kulturno-umetniškega društva še kulturna prosvetna društva na Ježici, Št. Vidu, Vrhovcih, Kozarjih in Brdu, Rudniku, sindikalno KUD v Vevčah pa je zajelo v svoj delokrog tudi Zalog in vse druge vasi v okolici. S tem so bili postavljeni prosvetni centri, katerih osnovna naloga je sedaj, da razvijajo prosvetno delo v zadrugah in mu v organizacijskem in vsebinskem pogledu dajejo smer. Prosvetno delo na vasi bo s tem in pa z združnimi domovi kot centru kulturne dejavnosti zadobilo vse večji in močnejši obseg.

Poleg kulturno-umetniškega dela, ki je na vaseh še najbolj razvito, pa bi bilo treba predvsem razvijati tudi kulturno-prosvetno delo v 18 izobraževalnih tečajih v vseh zadrugah, študijskih krožkih, rdečih koticah, dobro urejenih društvenih knjižnicah, usmerjati konkretno na poedine zadruge delo ljudskih univerz s predavanji politične, kulturne in gospodarske vsebine. To so najvažnejše naloge kulturno-prosvetnih društev in kulturnih referentov v zadrugah, obenem pa naloge vseh aktivistov, ker borba za nov, socialistični način gospodarstva in borba za novo miselnost sta nerazdružljivo povezani, sta prav za prav eno in isto, saj graditev socializma se pravi poznati zgodovino družbenega razvoja in njegov smoter, poznati pridobitve znanosti, tehnike itd.

Pred nami je torej tudi naloga, da pripravimo dovolj kadra, da tega usposobimo v zadrugah samih, da bomo te naloge lahko tudi izvedli.

Študij marksizma-leninizma v študijskih krožkih v vsaki zadrugi in stopnjevano kulturno-prosvetno delo so obenem tudi pogoji za hitrejši napredek zadruge, za boljše gospodarjenje, za večji hektarski donos, za razvijanje tekmovanja in udarništva, za večji prispevek vsakega zadruženika v borbi za dvig socializma na vasi in za borbo proti vsem reakcionarnim vplivom ljudi s staro miselnostjo, ki skušajo, kjer le morejo, tudi informbirojevsko klevetniško gonjo proti naši državi, Partiji in njenemu vodstvu izrabljati v svojih podlih namenih zaviranja zadružništva.

Poglabljeno kulturno-prosvetno delo bo važen doprinos h graditvi socializma na vasi, klevete pa nam ne morejo preprečiti naše razvojne poti, katero vodita naša Partija in tov. Tito.

Tov. Jelenc Aleš:

Veliki uspehi, ki jih je dosegla naša lokalna industrija v prvem polletju, ko je izvršila svoj plan, so bili nakazani v referatu tov. podpredsednika, v katerem se je na drugi strani dotaknil tudi vprašanja gradenj, ki pa ni dosegel take uspehe, kot naša lokalna industrija in je bilo razvidno, da je plan gradbene dejavnosti izvršen le 23% napram letnemu planu. Ocenjevanje borbe, ki so jo vršili delovni kolektivi gradbene operative, v tej smeri ne bi bilo pravično in bi jim delali krivico, ker so se gradbeni delavci s svojim delom prav tako z enako upornostjo borili za izvedbo planskih nalog in tako z enako upornostjo odgovarjali krivičnim klevetam Informbiroja.

Iz referata je bilo razvidno, da je glavni vzrok za nedoseganje plana gradenj pomanjkanje delovne sile, kar v celoti drži, ker je prav gradbena operativa morala prispevati za pospešeno izgradnjo težke industrije največ svojega delavstva. Zavedati se moramo, da je težka industrija osnovna grana pri izgradnji socializma pri nas. Od celotnega števila 180 za težko industrijo potrebnih delavcev je šlo iz gradbene operative MLO-a 120 delavcev, nadaljnji izpad na delovni sili je znašal še 30. Kljub temu pa ne bomo odstopili od našega letošnjega plana, ker je izvedba gradbenega plana važna za dvig življenjskega standarda v našem mestu. Za zagotovitev plana gradenj je MLO podvzel ukrepe na osnovi močne politične prepričevalne akcije v ostalih kolektivih MLO-a in mu je uspelo izvesti akcijo in organizirati 8 tendenskih brigad — v pretežni večini iz nameščenskega kadra in pa kadra naših uslužnostnih ustanov (trgovina, gostinstvo), ter znaša uspeh pojačanja naših gradbenih kolektivov za 300 ljudi, kar se odraža tudi v izvajanju plana. Drug ukrep, ki bi ga bilo potrebno izvesti za zasiguranje izvršitve letnega plana, je bila uvedba 10urnega delavnika, s čimer so se strinjali vsi delovni kolektivi. Pri ugotavljanju izpolnitve polletnega plana pa se je pokazalo, da bodo morali naši delovni kolektivi pristopiti k 12urnemu delavniku in tudi več. S strani obrekovalcev se čujejo pripombe, češ da se danes delavci izkoriščajo do onemoglosti, mi pa vidimo, da naši delovni ljudje prav zavestno sprejemajo te obveze, ko se jim dovolj jasno prikaže potreba takega dela. Vse te nujnosti naj ljudski odborniki prikažejo ljudskim množicam na zborih volivcev in poudarijo potrebo izgradnje težke industrije ter apelirajo za čim večjo vključitev v prostovoljne akcije, ker bomo le s pomočjo naših delovnih kolektivov in s pomočjo prostovoljne delovne sile izvedli tudi naš gradbeni plan.

V naši gradbeni operativi pa je precej slaba delovna disciplina, kar je še ostanek od sezonske delovne sile preteklih let. Povprečen odstotek izostankov v prvem polletju znaša ca. 25%, kar daje občuten udarec našemu planu. Da je ta odstotek tako visok, je vzrok to, ker je v gradbenih kolektivih zaposleno precejšnje število, okoli ene tretjine delovne sile (Italijanov), ki ne kažejo pravega odnosa do dela, medtem ko znaša odstotek odsotnosti pri našem gradbenem delavstvu le 8%. Odstotek odsotnosti italijanskih delavcev pa znaša 41%. Vse to kaže, kako so naši delavci spremenili odnos do nove države, se nasprotno pri Italijanih vidi, da imajo še vedno do dela kapitalistično gledanje.

Tretja pomanjkljivost, ki se kaže pri izvajanju gradbenih del, je razbitost naše delovne sile, ki je še vedno zaposlena z izvenplanskimi deli. Naše vodstvo je s čvrstim planom pokazalo, kaj je najbolj nujno delo in zato je potrebno, da z vsemi ukrepi preprečimo vsako šušmarjenje, ker škoduje celotni planski gradbeni dejavnosti in ima za posledico drobljenje delovne sile. Kakšne škodljivosti in kakšne posledice ima drobljenje delovne sile, prikazuje naslednji primer: Delavna skupina zidarjev na Ambroževem trgu je izvršila 27.5 m³ opečnega zidu v enem dnevu, dočim je bil efekt dela po nedelji, ko je ta skupina ves dan delala privatniku na Ježici, le 7.8 m³. So pa še druge okolnosti, ki zavirajo plansko delo in ki trenutno še niso vidne. Ena teh okolnosti je preplačevanje delavcev in smo prav te dni ugotovili tak primer, ko se je plačalo zidarja od 70—100 din na uro. Gotovo je, da to močno vpliva na delovni elan tudi še tako zavednih delavcev. Zato morajo upravniki in direktorji, ki kažejo s takim načinom postopka malomaren in brezdušen odnos do državnega denarja, to korenito spremeniti in je take prekrške kaznovati.

Da se odpravijo vse te napake in da se zagotovi izvedba našega plana, je potrebno, da pri tem sodeluje celoten ljudski odbor, ki naj na svojih volilnih enotah prikaže potrebo izvedbe gradbenega plana, v katerem se odraža dvig družbenega standarda. Z močnim političnim delom in z mobiliziranjem prostovoljne delovne sile bomo dokazali, da smo v stanju izvršiti postavljene naloge in bomo dali obenem naj bolj odkrit odgovor vsem informbirojevskim lažem in dokazali, da vemo, zakaj se borimo in da nas ne more nobena država — pa naj bo to vzhodna ali zahodna — zavreti pri našem delu, za kar so nam porok naš CK in naš tov. Tito.

Tov. Pahor Jože:

Prav na tem mestu je bil svoječasnno podan drastičen primer, ko je bilo iznešeno mnenje nekaterih kmetov, da si kopljejo z vstopom v zadrugo sami sebi grob. To ni bilo mnenje samo velikih kmetov, temveč je precej takih tudi med srednjimi kmeti. Vprašanje nastane, kako da se je danes ta miselnost spremenila. Danes je le ena desetina obdelovalne zemlje v privatnih rokah. Zakaj? Zaradi tega, ker je ljudska oblast smatrala to za potrebno pri izgradnji težke industrije. Če pa se vprašamo, zakaj so naši srednji kmetje izvolili to pot in vstopili v zadrugo, bomo našli dva odgovora. Prvič, da ima srednji kmet pomanjkanje delovne sile, drugo pa je, da je ljudska oblast zadruga favorizirala z različnimi ugodnostmi, ki jih zasebni interesent nima. Eno in drugo je znamenje profita in zato se je naš srednji kmet odločil za zadrugo. Tisti trenutek, ko je stopil naš srednji kmet v zadrugo, kjer ima besedo mali kmet, se moramo vprašati, kakšen bo vpliv tega elementa, ki je konzervativen in reakcionaren, v zadrugi? Učinek bi po zdravem presojanju bil ta: njemu je do tega,

da bi od zadruga imel čim večje koristi, ni mu pa do tega, da bi se produkcija dvignila, da bi se kvantiteta pomnožila ter bo skušal pridobiti pod svoj vpliv tudi malega kmeta. Namen združnega pokreta je, da se kmečka produkcija čim bolj zviša, ker vpliva to na dvig standarda našega delovnega človeka. Zato je potrebno paziti, da se z vstopom srednjega kmeta v zadruga ne bo vnašal v nje kapitalistični duh in je treba zajamčiti socialistične težnje, ki morajo biti vodilo naših zadrug.

Prav gotovo pa je, da bodo z združništvom mali kmetje samo pridobili in bodo ob nižjih cenah imeli višje dohodke.

Drugo vprašanje, ki sicer ne spada v diskusijo, ko pregledujemo izvršitev polletnega plana, ki pa se mi zdi važno, da ga poudarim in ki bo aktualno v bližnjih mesecih, je vprašanje preskrbe s krompirjem. Zadruga v Šmartnem je pokazala, kako lahko posegajo zadruga v vprašanje prehrane. Pri lanskoletni preskrbi prebivalstva s krompirjem se je pokazalo kot nezdravo to, ker je potrošnik v začetku prejel 80—100 kg krompirja na osebo, pri drugi razdelitvi pa le 60—70 kg, kar ni dobro vplivalo na prebivalstvo. Tudi kvaliteta krompirja ni bila najboljša. Vsi nedostatki, ki so se pojavili pri lanski delitvi krompirja, se ne smejo ponoviti letos, na kar mora paziti Poverjenišstvo za trgovino in preskrbo. Umestno se mi zdi, da bi se k delitvi krompirja pritegnili tudi terenski sekretariati, tako da se prepreči vsak naval in izvrši pravilna razdelitev krompirja, ki je eden glavnih prehrabnih artiklov v Sloveniji.

Maležič Matija:

Večkrat je bilo omenjeno vprašanje organizacije kmečkih obdelovalnih zadrug v Ljubljani. Brez dvoma je res, da je to izredno važna stvar, ki jo mora MLO na tem zasedanju v celoti pozdraviti in da je prišlo z ustanovitvijo kmetijsko-obdelovalnih zadrug skoraj 70% zemlje v socialistični sektor. To je za Ljubljano izredno važen korak in se bodo pokazale velike koristi v bodočnosti tako za kmete, kot za ostale državljane. Skratka, to je izraz revolucije, ki se pri nas pogloblja, to je izraz pravilne politike naše Partije in našega vodstva v pogledu graditve socializma na vasi. S tem smo dosegli, da smo iz ene posestniške strukture prešli v drugo in s tem prestopili prag, ki meji na našem podeželju, kapitalizem od socializma. Ni pa še s tem vse izvršeno. Na vsem teritoriju Ljubljane so se organizirale zadruga, v katerih niso še do konca izkoreninjeni kapitalistični odnosi in imajo premožnejši kmetje še nekatere prednosti. Prav zaradi tega jih ne smemo podcenjevati. Na to nas opozarja celotna politika naše Partije in našega vodstva. Naše zadruga moramo razumeti kot zadruga prehodnega tipa in jih je treba privedi postopoma v zadruga II., III. in IV. tipa, v kateri se bo odražala šele prava socialistična skupnost. Iz tega sledi, da organizacija 16 obdelovalnih zadrug v Ljubljani ne pomeni konkretno, da bo sedaj na kmetih manj dela. Ker se je fronta socializma s tem razširila in razčlenila na več sektorjev, se je tudi fronta na kmetijskih področjih zaostri. Znano je, da graditev socializma z drugo besedo pomeni zaostrevanje razredne borbe. Tov. Kardelj je na zadnjem plenumu CK prikazal primer, kako se po 30 letih Oktobrske revolucije dá na lažji in boljši način z več prehodnimi oblikami graditi socializem in da bomo z ugodnejšimi pogoji za delavski razred v razredni borbi proti sovražnikom dosegli socializem na vasi. Sovražniki socializma na vasi še obstojajo — bodisi zavestno ali nezavestno — vsled nerazumevanja situacije, vendar je storjen glavni korak s prehodom na ustanavljanje kmetijsko-obdelo-

valnih zadrug. Zavedati se moramo, da je to važno dejanje in da ne bomo tako omejeni, tako šablonski in tako kratkovidni, da bi nasedali Judinu in njegovim Judežem v Bukarešti, ki govorijo, da pri nas vršimo kulaško politiko in da se pri nas na podeželju šopirijo kapitalistični elementi in ki v zadnjih tednih v svojih uvodnikih govorijo, da je ustanavljanje KOZ v Jugoslaviji nov dokaz kulaške politike in nočejo javno priznati, da se z ustanavljanjem kmetijsko-obdelovalnih zadrug krepi socialistični sektor na vasi.

V par besedah bi se dotaknil besed zadnjega diskutanta. Zdi se mi, da so nekatere njegove misli zgrešene. Napačno je govoriti z neko rezervo o naših srednjih kmetih. Mi vemo, da je Oktobrska revolucija najtesneje sodelovala z malimi kmeti, nevtralizirala pa je srednje kmete v borbi proti kulakom. Po 30 letih revolucije in po liniji, ki jo je izvajala naša Partija v NOB, je pri nas baza za graditev socializma širša — in to mora biti, ker bi v nasprotnem primeru izgledalo, da se v 30 letih svet ni ničesar naučil. Linija glede srednjega kmeta pri nas je jasna in gre na linijo sodelovanja. Gotovo je, da je srednji kmet majhen posestnik z dvojno dušo, t. j. dušo kapitalista in dušo delovnega človeka. Konkretno za Ljubljano mislim, da bi storili veliko krivico našim srednjim kmetom, če bi rekli, da so srednji kmetje šli v zadruge zgolj radi špekulacije. Vemo, da je ogromna večina naših srednjih kmetov poštenih in zavednih in da razumejo, da je njihova bodočnost le v zadruzi in da moremo mirne duše zaupati našim zadrugam innjenemu zdravemu jedru.

V zvezi z reševanjem vprašanja našega kmetijstva bi omenil tudi kominformovsko gonjo, ki trdi, da raste v naši industriji kapitalizem. Diskutanti so precej iznašali vprašanje Kominforma, kar je popolnoma razumljivo, ker se pri nas sploh ne da diskutirati o graditvi socializma, ne da bi tekla vzporedno diskusija o Kominformu. Graditev socializma se lahko izvrši samo na osnovi marksizma-leninizma, in naša Partija ni iznašla kake druge poti, temveč gradi socializem izključno na podlagi marksizma-leninizma. Istočasno z graditvijo socializma, pa logično vršimo borbo proti revizionistom marksizma-leninizma.

Zadnje tedne je kominformska resolucija doživela velik udarec. Izdajstvo nad Koroško pomeni istočasno izdajstvo marksizma-leninizma. To izdajstvo pa hočejo maskirati in zakriti — pri tem pa se zapletajo v protislovja, tako da mora celo zunanji minister Sovjetske Zveze podati lažne izjave. Kominformske države s Sovjetsko Zvezo na čelu napadajo in klevetajo naš plan, češ da je pretiran in da gremo v kapitalizem, na drugi strani pa nam je prav pred par dnevi tov. Tito s številkami povedal, kako se plan izvršuje. Te številke, ki jih je tov. maršal z mirnostjo podal in ki so zanimive in važne za ves svet, so najboljši odgovor Kominformbiroju.

Na tem našem zasedanju je bilo omenjeno vprašanje delovne sile. Redno pomanjkanje delovne sile je zgovoren dokaz, da so se in da se vršijo revolucionarne spremembe, da ni bojazni, da bi zašli v krizo kot na zapadu. Pri nas obstoji le kriza pomanjkanja delovne sile. Predvsem se kaže trenutno pomanjkanje delovne sile v našem gradbeništvu in težki industriji. Na teritoriju mesta Ljubljane je mnogo ljudi, ki bi se lahko vključili v delo in bo potrebno izdati ustrezne ukrepe, da se to čimprej izvrši. Prezreti ne smemo dejstva, da je v Ljubljani še dovolj takih ljudi, ki se nočejo vključiti v delo in se je pri zadnjem popisu našlo več 100 ljudi, ki po osvoboditvi še niso pristopili k pravemu delu ter se skrivajo za kakimi provizoričnimi zaposlitvami, se pa v pretežni meri ukvarjajo s špekulacijo in črno borzo. Prav tako se je ugotovilo, da je v raznih podjetjih zaposlenih

precej ljudi samo zato, da prejemajo živilske nakaznice, ne posvetijo pa se delu tako, kot bi bilo potrebno in več škodujejo kot koristijo.

Poverjenik za gradnje je navajal nedisciplino glede prihajanja na delo. Ta nedisciplina pa se ne pojavlja samo na gradiliščih, temveč tudi v ustanovah in uradih in se tiče predvsem ljudi, ki misljo, da niso dolžni, da gradijo socializem in gledajo, kako to drugi delajo in živijo tako na njih račun. Izvršilni odbor stoji na stališču, da je treba te stvari z vsemi sredstvi preganjati. Naša naloga je, da neusmiljeno vse te ostanke kapitalizma, razne zabušante, saboterje, da vse te ljudi odločno prisilimo k delu in je potrebno, da ljudski odbor skupno z Izvršilnim odborom izvrši vse ukrepe in korake, ki se bodo izkazali za potrebne, da se tudi delomrzneži prisilijo k delu.

V zvezi s planiranjem, kar se bo moralo upoštevati zlasti v prihodnjem letu, bi poudaril, da je bil sklep Izvršilnega odbora, da se mnoga naša gospodarska vprašanja in to predvsem operativni posli prenesejo na RLO-e. Konkretno se bodo izvršili v prvi vrsti prenosi v zvezi z našo trgovino in preskrbo. To je celotna drobno-prodajna mreža prehrabnenih artiklov, obrti in služnostnih podjetij. Kar se tiče vprašanja trgovine, je promet potrošnje robe tako narastel v primeru z lanskim letom, da se ne da več voditi z enega centra do vseh podrobnosti in je zato postala nujnost decentralizacija trgovine. Na drugi strani pa vidimo, da so rajoni že toliko sposobni, da prevzamejo te naloge.

V jeseni pri izdelavi plana za prihodnje leto pa bo treba upoštevati, da se bo v glavnem usmerilo delo na naslednje naloge:

1. Nadaljevati z enakim tempom, investicijska dela v kmetijstvu — Jesenkovo, Verd — in usmeriti vse napore na vzpostavitvi ekonomije Pšata in kmetijsko-obdelovalnih zadrug.

2. Poseben poudarek je dati investicijam za trgovino, to je predvsem gradnji javnih skladišč, kar bo izboljšalo poslovanje in znižalo režijo naših trgovskih podjetij.

3. Vprašanje gradbene operative. V prihodnjem letu bo treba graditi mehanizirane obrate za našo operativo, ki bodo vplivali na povoljno izvrševanje plana gradenj in nadomestovali izpad delovne sile.

4. Posebno skrb bo treba kot doslej posvetiti v prihodnjem letu vprašanju gradnje stanovanj in bo morala biti to ena od glavnih nalog.

Bešter Mara:

Razvoj združništva je v celoti kvalificirati kot uspeh Partije. Formiranje vsake zadruge je v zvezi z zaostrevanjem razredne borbe. Pri tem pa se je lahko opazilo, da reakcija ni bila do tega vprašanja indiferentna, temveč je skušala vplivati na kmete, vendar ni imela uspeha. Mestni, kakor tudi rajonski aktivji so posvetili vprašanju združništva veliko skrb in gre tu za veliko, premišljeno odločitev s strani naših kmetov.

Tov. Djilas je izjavil, da si ne smemo delati nobenih utvar, da bi nas Sovjeti pustili pri miru. Pripravljeni moramo biti, da bodo še v nadalje vršili ne samo politični, temveč tudi gospodarski pritisk na našo državo. Priča nam je Češka in Poljska, ki so ju prisilili, da sta nam odpovedali trgovinske pogodbe — in to vkljub temu, da sta državi zainteresirani na sodelovanju z našo državo. Toda mi bomo, kot je to izjavil že tov. Tito, iskali novih tržišč za artikle, ki jih rabimo za izvedbo naše petletke. Poudariti pa je tudi, da imamo ogromno lastne sile.

Kupčija okrog Koroške je pokazala, da je Sovjetska Zveza že 1944. leta pristala na to, da spadamo pod vpliv anglo-ameriške interesne cone in jasno kaže, da ni bila samo Sovjetska Zveza tista, ki je preprečila, da niso zapadni imperialisti poskušali invazije proti nam, temveč da do tega ni prišlo, je v veliki meri pripisati razvoju NOB in pa dejstvu, da smo imeli že leta 1945 milijonsko armado in tako delovno ljudstvo, kot je naše. Zato je potrebno graditi težko industrijo, da bomo našo Armado oborožili.

Vprašanje delovne sile je zelo važno in ga moramo reševati skupno s prostovoljno delovno silo. Od naše lokalne industrije in ekonomij je odvisen nadaljnji dvig življenjskega standarda, pri čemer pa bodo morali sodelovati prostovoljci in je celotni ljudski odbor odgovoren za to, če bomo znali v to borbo pritegniti vse prebivalstvo Ljubljane. Ljudski odborniki naj pobude in navodila, iznešena na današnjem zasedanju, prenesejo na teren, kar bo pojačalo delovni polet naših ljudskih množic. To velja zlasti v pripravah za obletnico V. Kongresa KPJ, ki jo moramo praznovati z novimi zmagami.

Vse težave, na katere bomo še naleteli, bo treba premostiti, saj je rekel maršal Tito: »Kdaj nam ni bilo še težko? Od vsega začetka nismo bili po volji zapadnim imperialistom in niso nas razumeli tudi na vzhodu. Vendar ni nihče dosegel takih uspehov, kot Jugoslavija v razvoju revolucije.«

Maček Leopold:

Brez dvoma, da se vsi zavedamo, da ne bomo prišli že jutri v dokončno fazo socializma. Vemo pa tudi, da graditev socializma ni kratka pot. Ta pot se je začela že pred svetovno vojno in se je vršila vseskozi težka borba za uresničitev socializma, vodila se je za časa Narodno-osvobodilne borbe in se vodi naprej še danes do končne faze. Na tej poti je marsikdo že omagal, ker vemo, da vsi niso šli to pot zgolj iz idealizma in na tej poti niso vztrajali. Zaupati pa je našemu državnemu vodstvu, ki že v naprej vidi pot razvoja socializma pri nas in je zato zaupanje naših ljudskih množic ogromno, ker ve, da stopa po pravi poti pri graditvi socializma. Zato moramo kritizirati naziranje, da so naši srednji kmetje zgolj iz špekulativnih namenov pristopali v naše kmetijsko-obdelovalne zadruge, ker bi bilo to podcenjevanje zavesti naših ljudi. Tiste pa, ki bi zavirali razvoj združništva in s tem razvoj socializma, bomo znali pravočasno odstraniti.

Pahor Ivan:

Tov. Maležič je pravilno poudaril marksistično-leninistično stališče, ki ga je zavzel tov. Lenin, da mora namreč delavski razred skupno z malim kmetom najti pot do srednjega kmeta. Kar sem navedel glede naših srednjih kmetov, poudarim, da tega nisem rekel iz kake fantazije, temveč iz razloga, ker je ugotovljeno, da imajo glede organiziranja kmečko-obdelovalnih zadrug nekateri naši kmetje napačno stališče, ker mislijo predvsem na ugodnosti, ki jih bodo pridobili z vstopom v zadruge in pa, ker jim primanjkuje delovne sile. Gotovo je, da je naš srednji kmet prišel do prepričanja, da ne bo šlo mesto za vasjo, temveč vas za mestom. Vse to sem navedel zato, da bomo budni, ko nam nekateri srednji kmetje demoralizirajo malega kmeta. To budnost zahteva interes industrijskega delavca, ki je prvi v gradnji socializma, kateremu je preskrbeti več in cenejše hrane in ne sme biti še nadalje odvisen od producenta.

Dr. Pretnar Jože:

Ko govorimo o našem gospodarstvu, bi se ozrl na predvojno dobo, ko se je gibal izvoz iz Jugoslavije med 5 do 8 milijardami na leto, od katerega je zavzel izvoz žitaric 1 in pol do 2 milijardi, ki pa se je ob slabi letini znižal na pol milijarde. To je bilo v času kapitalističnega gospodarjenja, ko se je izvažalo predvsem za dobiček. Ko se je po osvoboditvi izvedla agrarna reforma, se niso vsi strinjali z drobitvijo zemlje na manjša posestva in so stali na stališču, da je treba odpraviti razmejitev zemlje, da jo je treba arondirati, razširiti in uvesti racionalno strojno obdelovanje, kar je potrebno za dvig donosa in pospešitve proizvodnje. Zaključek teh ugotovitev vidimo danes, ko se pristopa k združništvu, ki bo omogočalo umno gospodarjenje. Z mehanizacijo kmetijstva pa se bo sprostilo tudi ogromno delovne sile, ki se bo lahko zaposlila, kjer se bo pokazala nujna potreba. Za izvršitev vseh teh nalog bo pa potrebno še mnogo naporov in dela tako glede pravilne gojitve zemlje, pravilnega planiranja, strokovne uporabe živinskega fonda in racionalne izrabe delovne sile. Vse to delo na vasi pa je možno izvršiti le na osnovi revolucionarnih ukrepov, s katerimi se bo dosegla socializacija vasi.

Dr. Modic Heli:

Za vstop kmetov v zadruge niso važni samo argumenti, s katerimi prepričujemo kmeta, da se vključi v združništvo. V diskusiji se je slišala tudi graja nagibov, ki vodijo kmeta do vključevanja v zadruge, češ, da gredo v zadruge iz svojih lastnih interesov, ne pa zato, da bi pomagali delavcu, ki bo prav na osnovi kmetijsko-obdelovalnih zadrug prišel do cenejših kmetjskih pridelkov. Mislim, da pri teh nagibih v kmetih ni profitarstva in špekulacije, ker nas mora pri graditvi socializma voditi stremljenje za zboljšanjem življenjskega standarda in zato socializem ne zahteva od srednjega kmeta, da bi se popolnoma žrtvoval za interese delavstva. Zato se mi zdi zdrava zavest kmetov, da bodo v zadrugi boljše živeli. Boriti pa se bo treba proti vsem onim, ki ne bodo zadrugi nudili svojih moči in sposobnosti ter se bodo hoteli s pridobitvami, ki jih nudijo kmetom-združnikom zadruge, samo okōriščati.

Predsednik zasedanja objavi, da je prva točka dnevnega reda zaključena.

Ad 2. Volitev sodnikov okrajnega sodišča (po sklepu zadnjega zasedanja).

Tov. Zdešar Henrik:

Okrajno sodišče za glavno mesto Ljubljana je po sklepu V. zasedanja MLO glavnega mesta Ljubljane 10. marca 1949 dalo predlog komisiji, da je potrebno razrešiti sodnike porotnike, ki ne morejo iz različnih vzrokov več opravljati svojih sodniških dolžnosti. Ta predlog je komisija osvojila in sicer:

1. Vadnjal Marija, Medvedova 5/b je v času od zadnjega zasedanja do danes umrla.

2. Železnik Jože, Parmova 39 je težko bolan in ne more opravljati sodniških dolžnosti.

3. Demšar Slavko, leži težko bolan v bolnišnici.

4. Šemrl Ivan, Gosposvetska 16. Imenovani fungira kot sodnik porotnik pri Okrožnem sodišču v Ljubljani in vsled obremenjenosti in dostikrat zaradi istočasnosti razprav pri Okrajnem in Okrožnem sodišču ne more sodelovati kot sodnik porotnik tudi pri Okrajnem sodišču za glavno mesto Ljubljana.

Namesto razrešenih sodnikov porotnikov predlaga komisija, da se izvolijo naslednji novi sodniki. Število predlaganih je večje, ker je Okrajno sodišče za glavno mesto Ljubljana prevzelo v zadnjem času tudi razvezne pravde:

1. Baggia Anton, upravnik podjetja »Karton«, Milčinskega 12.
2. Trojar Niko, upravnik kina Šiška, Novi blok 3/II/6.
3. Tomažič Ivan, upravnik mehanične delavnice »Gustroj«, Pržanjska 12.
4. Požrl Franc, delavec v kurilnici, Tržaška 71.
5. Vehar Filip, nameščenec, Sv. Petra c. 50.
6. Dobnikar Marjan, železostrugar, Malgajeva 6.
7. Kregar Stane, elektromehanik, Poljane 17.
8. Vrhovnik Marica, nameščenka, Društvena ul. 4.
9. Božič Franc, personalni referent, Novi blok 4.
10. Bratanič Leopold, mehanik, Šišenska 14.
11. Stajner Franc, uslužbenec personalnega oddelka, Oražmova 7.
12. Lavrič Stane, mesar, Frankopanska 1.
13. Jakopič Franc, industrijski nadzornik, Trata 22.
14. Urbič Anton, namestnik direktorja za kadre, Močnikova 6.
15. Cilar Marica, referent RK KPS I, Podgora 12.

Nadalje predlaga komisija izvolitev 2 sosodnikov za mladinsko sodstvo:

1. Kosmatin-Jordan Nada, profesor na VIII. gimnaziji, Tyrševa cesta 77.
2. Robida Marija, učiteljica, šolska upraviteljica osnovne šole Vič, Tržaška cesta.

Predsednik zasedanja daje predlog tov. Zdešarja na glasovanje.

1. sklep:

Soglasno se odobri predlog tov. Zdešarja

1. glede razrešitve sodnikov porotnikov, ki ne morejo več iz različnih vzrokov opravljati svojih sodniških dolžnosti in o imenovanju novih sodnikov okrajnega sodišča,
2. o imenovanju komisije dveh sodnikov za mladinsko sodstvo.

Ad 3. Sprejem odločb:

- a) Ustanovitev trgovskega podjetja s predmeti lokalne proizvodnje po planu II — »Izbira« — tajn. št. 2377/49;
- b) o ukinitvi podjetja »Rižarna« — tajn. št. 1411/49;
- c) o spremembi firm raznih podjetij.

Predsednik komisije za odloke tov. Naglič poroča o razlogih ustanovitve novega podjetja, ki se bo bavilo s predmeti lokalne proizvodnje po planu II, kot tudi o razlogih ukinitve podjetja »Rižarna« ter spremembi firm raznih podjetij.

Predsednik zasedanja da posamezne odločbe na glasovanje. Glede spremembe firm podjetij glasuje ljudski odbor za vsa podjetja skupno.

II. sklep:

1. Sprejme se odločba o ustanovitvi trgovskega podjetja s predmeti lokalne proizvodnje po planu II — »Izbira«.
2. Sprejme se odločba o ukinitvi podjetja »Rižarna«.
3. Sprejmejo se odločbe o spremembi firm podjetij in sicer se spremene firme naslednjih podjetij:
 - a) Mestno podjetje »Žale« Ljubljana v »Žale«, pogrebni zavod Ljubljana — tajn. 1591/49;
 - b) Trgovsko podjetje MLO »Manufaktura-galanterija« Ljubljana v »Tekstil«, mestni magazin — tajn. 1944/49;
 - c) Trgovsko podjetje MLO »Strojpis« Ljubljana v »Strojpis« — tajn. 1945/49;
 - č) Trgovsko podjetje MLO »Usnje-čevlji« Ljubljana v »Usnje« Ljubljana — tajn. 1947/49;
 - d) Reklamno podjetje MLO »Reklamservis« Ljubljana v »Reklamservis« Ljubljana — tajn. 1946/49;
 - e) Mestno podjetje »Železo«, trgovina z železnino v Ljubljani v »Kovina« Ljubljana — tajn. 1948/49;
 - f) »Mestna vrvarna in žimarna« Ljubljana v mestno podjetje »Žima« Ljubljana — tajn. 2487/49;
 - g) Mestno industrijsko podjetje »Pečarstvo« v Ljubljani v »Mestno pečarstvo« Ljubljana — tajn. 2121/49;
 - h) Mestno tesarsko podjetje v Ljubljani v »Mestno tesarstvo« Ljubljana — tajn. 2488/49.

Soglasno sprejeto.

Ker je dnevni red izčrpan, zaključi predsednik zasedanja VI. redno zasedanje Mestnega ljudskega odbora Glavnega mesta Ljubljane ob 14. uri.

Predsednik zasedanja:
(Zupet Avgust)

Predsednik IO MLO:
(Maležič Matija)

Zapisnikar:
(Urbančič Marjan)

Urbančič Marjan